

NAGYVÁRAD

Az új prefektus hivatalában

Tegnap délelőtt dr. Popovici Miklós prefektus elfoglalta hivatalát. Nem kellett hozzá semmi cécó: a királyi dekrétum számára nem ünneplést, hanem munkát jelent. A beiktatás szolemítása sem sürgős: a munka megkezdése megelőzheti a szép beszédekét.

Azt mondják, hogy dr. Popovici Miklós nem egykönnyen vállalta el a prefektusi állást. Ezen nem csodálkozunk. Popovici Miklós a prefektusi méltóság nélkül is egyik legtekintélyesebb tényezője a közéletnek: az ő szavának a jelentőségét a prefektusi dekorum nem emeli. Eppor fordítva áll a dolog: ő ad majd súlyt a prefektusi pozíciónak, az ő személye abban a régióban tartja a prefektusi tekintélyt, ahol annak lennie is kell. És aki ismeri a biharmegyei és nagyváradai viszonyokat minden megnyilatkozásában, az nagyon jól tudja, hogy nem Popovicinak volt szüksége az állásra, hanem a kormányának volt szüksége Popovici Miklósról és nem könnyű feladat lehetett elfogadtatni Popovicivel immár harmadszor ezt a méltóságot, annál is inkább, mert az új prefektus bizonyára csak úgy vállalta el ezt a tisztséget, hogy abban ne a kottériák, ne a kicsinyes egváni érdekek, ne egyes kortések ambíciói dirigáljanak, hanem egyedül a prefektus meggyőződése, hazafisága és saját intencióinak feltétlen respectálása.

Popovici Miklós régi nagyváradai polgár. Az ő karrierje nem öt évvel ezelőtt kezdődött. Már tíz esztendővel ezelőtt ott ült a Nagyvárad törvényhatósági bizottságában, mint a váradai románság egyik exponense. Nem volt fejbőlöntő városatyja: eszméi és véleményei voltak és azokat mindig eredménnyel adta elő. Mi sem természetesebb, minthogy a román impériummal az ő tehetsége és tetteire számára széles tér nyílt és minden oldalon igyekeztek az ő egyéni kvalitásait fruktifikálni. Csakhamar ő lett a vezetője az orvosi közigazgatásnak nagy hatáskörrel és az ő szaktudását és energiáját hirdeti Biharmegye mintaszerű közegészségi állapota. A közgazdasági életben újabb és újabb pozícióval kínálták meg, mert tudták róla, hogy ő dolgozik is ott, ahol feladatot vállal és nem a tantiemek sakfigurájaként szerepel. Egyik legnagyobb román pénzintézet élén áll és ezenkívül más vállalatokban visz irányító szerepet, de ezt valóban el is látja, tetteiben, nem pedig papiroson. Emellett ráért arra is az utóbbi öt évben, hogy a városi bizottságokban aktíve dolgozzék. Csaknem minden bizottsági ülésen megjelent, mindig volt mondanivalója, kitűnő gyakorlati érzelme és alapos judiciuma nagyon hasznos szolgálatot tett minden ügynek, amelyhez hozzászólt.

Ilyen dús mult, ilyen sokoldalú tevékenység után immár harmadikban hívják a prefektusi székbe. Most nem átmeneti prefektus, hanem — úgy tudjuk — késztudatos programmal jött. Sok a tennivaló — mondta pár nappal ezelőtt. A vármegyei és városi közigazgatás egyaránt költséges feladatokat hárít reá: természetesen sok is a tennivalója annak, aki ezeket a feladatokat egész emberként akarja ellátni és dr. Popovici Miklós valóban egész ember.

Nekünk, a város és vármegye kisebbségének — szent meggyőződésünk szerint — az új prefektus csak jót hozhat. El sem képzelhető, hogy ő, a város régi fia, aki velünk együtt nőtt fel és aki mindnyájunk nagybecsülése mellett emelkedett fel mai nagy tekintélyére és szerezte meg presztizsét, — hogy ő a kisebbségi polgárok jogai, ekzsztenciája, boldogulása ellen cselekedjék.

Dr. Popovici Miklós eddig is a konszolidációt és megértést szolgálta, valahányszor, prefektus volt. Megértette és méltá-

nyolta bajainkat. Működése nem irányult ellenünk. Bizonyára most is az a cél vezet, hogy a kisebbségeket mennél jobban odaforrassa az állam organizmusához, mennél őszintébbé és intenzívebbé tegye ragaszkodásunkat és lojalitásunkat az állam és a kormány iránt az egész vonalon. Biztosíthatjuk is őt, hogy a kisebbségeket mindig maga mellett fogja találni, valahányszor arról van szó, hogy komolyan, elszántan, becsületesen és kitartással kell az állami élet konszolidációja érdekében közreműködni.

Ünnepélyes a kisantant belgrádi konferenciája

A három napos tanácskozás — Duca és Benes Belgrádban

Belgrádi jelentés szerint a kisantant konferenciájára olyan nemzetközi színezetű társaság gyűlt össze, akárcsak Lausanneba a békétárgyalásokra: temérdek sok külföldi hírlapíró, az illusztrált lapok rajzolóinak és fotografusainak egész hada, a román és a cseh külügyminiszter a szakértők sorát hozza magával. Az elszállásolás nem volt nehéz, mert Belgrádban igen sok ház épült és nincs lakásínség. A konferenciára megtörtént minden előkészület, a külügyminisztérium új palotájának tanácskozótermét már berendezték. A szokottnál nagyobb az élénkség, mert ünnep van.

A politikusok, akikhez a külföldi hírlapírók felvilágosításért fordultak a konferencia programjáról, titokzatosan hallgatnak. Csak a cseh követ tett ebben kivételt.

A három napra tervezett konferencia idejét főleg ünnepek fogják kitölteni, úgy, hogy csak éppen az általános politikai irányelvek megvitatására lesz idő, a részleteket a később összeülő külön bizottságok fogják tárgyalni. Már eleve elhatározták, hogy

időhiány miatt a kisantant államainak gazdasági együttműködéséről majd a következő konferencián esik szó.

noha a sinajai konferencia ezeket a kérdéseket egyenesen a mostani belgrádi konferencia elé utalta.

Nagy ünnepiességgel fogják fogadni Benes cseh és Duca román külügyminiszter.

Január 9-én délelőtt 11 órakor volt az első összejövetel a belgrádi külügyminisztériumban.

déli 12 órakor pedig Pasics miniszterelnökénél volt a tiszteltetés, azután diszebed, amelyet Nincsiacs külügyminiszter adott a Palace Hotelben a vendégdiplomataktisztelekre.

Délután négy órakor indult meg a konferencia munkája, amelyről hivatalos jegyzőkönyvet fognak vezetni.

Az első estét Benes és Duca a maguk követségén töltik.

Másnap lesz a fogadás az udvarnál és este udvari bál abból az alkalomból, hogy a királyné aznap ünnepli születésnapját, 11-én zárókonferencia és a jegyzőkönyvek egyeztetése, 12-én a külügyminiszterek elutaznak Belgrádból.

Seba belgrádi cseh követ a kisantant külügyminisztereinek konferenciájáról úgy nyilatkozott egy szerb hírlapíró előtt, hogy az általános politikai helyzetet kívül főleg a magyar kölcsön problémája, annak feltételei és főleg a szükséges ellenőrzés fogja foglalkoztatni a kisantant külpolitikájának felelős vezetőit.

Ez a kérdés sürgős és tisztázni kell még a népszövetségi tanács londoni ülése előtt. A belgrádi konferencia után — mondotta a cseh követ — a kisantant egyik delegátusa Londonba utazik a népszövetségi tanács ülésére, hogy jelen legyen a magyar kölcsön tárgyalásán.

A Norodny Listy értesülése szerint Benes külügyminiszter hétfőn Belgrádba utazik. Onnan január 13-án Párison keresztül Londonba megy, ahol részt vesz a Népszövetség magyar albizottságának január 16-án megkezdendő tanácskozásain. Prágába január 21-én tér vissza.

Prága, január 7. Dr. Kramarz a Narodni Listyben vezércikket írt a kisantant konferenciájának alkalmából. Üzenet Belgrádnak címmel. Abból indul ki, hogy a mai kommunista Oroszország hivatalos elismerése veszedelem volna az egész szlávra nézve, a szláv államok ezzel Oroszország igazi szláv érzelmeit brüszkíroznak és a jövő nemzeti orosz állam a szláv nemzetek ellenségévé válnék, amelyek a mai szovjeturalmat hivatalosan elismernek. A következmények egyenesen katasztrófálisak volnának, ha a kisantant a maga állásfoglalásával Franciországot is kényszerítené Szovjet-Oroszország elismerésére, mivel Franciország egy ilyen lépés által magára haragítaná a nemzeti Oroszországot. Cikkének befejező részében Kramarz Jugoszlávia szláv érzelmeire utal, hogy vessen meg Franciországot és a szláv államok szoros összetartásának alapját, alakítson egy szláv blokkot, amelynek élén a nemzeti szláv Oroszország állana a legerősebb támasza Franciország lehetne.

Páris, január 8. A „Soulis” hosszabb cikkben foglalkozik a kisantant konferenciájával és bejelentette, hogy az igen élénken fog foglalkozni a magyar kérdéssel. Ez természetesen is, — mondja a francia lap — mert Magyarország nem maradhat örökre gazdasági elszigeteltségben. Hiszen — ugymond a lap — a kisantant is csak nyer, ha Magyarországgal a normális kapcsolatot helyreállítja.

Zárt tárgyalás Prónay becsületsértési perében

Budapestről jelentik: Ismeretes az a becsületsértési per, amelyet Prónay Pál megvádolt az alezredes indított volt zászlóaljának több tisztje ellen, akik állítólag sértő híreket terjesztettek róla. Prónay panaszára Inczédy Ágoston, Kudar Lajos, Círfusz Ferenc, Círfusz Ödön, Kaás László, Laczkovits László, vitéz Molnár Endre és vitéz Tabi Árpád csendőrtisztek ellen indult meg az eljárás, akik az ügyési vádirat szerint azt mondták volna Prónayról, hogy nem gerinces ember, bűdös gazember, közönséges áru, hülye, kőgyagos, köpenyegforgató, hitszegő, lázadó, papucshős, senki, Ocsay brigadéros, aki alatt nem hajlandók szolgálni.

A katonai törvényszék a pestvidéki királyi törvényszék egyik második emeleti termében ma kezdte meg ennek a nagyarányú becsületsértési pernek tárgyalását. A tárgyalást Györfly László őrnagy-hadbíró vezeti. A vádat Juhász alezredes-hadbíró képviseli. A tárgyaláson személyesen jelen van Prónay Pál is, mint sértett, jogi képviselőjével, Darvay János dr. ügyvéddel.

Az első vádlott, Inczédy Ágoston hadnagya kijelenti, hogy ő Prónayra semmi sértőt nem mondott. Prónayt félrevezették azok az urak, akik a Britanniában szolgáltak.

Kudar Lajos hadnagya, aki szintén tagadja, hogy sértő kijelentést tett volna Prónayról, zárt tárgyalást kért, amit a törvényszék el is rendelt.

Darvay János dr. Prónay jogi képviselője a zárt tárgyalás elrendelése ellen semmisségi panasszal élt azzal az indoklással, hogy Prónaynak semmi takargatni valója nincs. A törvényszék, minthogy közzétett képviseli a vádat, a sértett képviselőjének semmisségi panaszát visszautasította, a zárt tárgyalást elrendelte és a permet kiútrította.

A nagyváradai rendőrség megkezdte a nyomozást a Reinitz-ügyben

A Reinitz-ügy hullámai még most sem simultak el. A titokzatos Reinitz hallatlan precizitással tagad mindent. Nem ismeri egyik áldozatát sem s a szatmári vizsgálóbírónak valószínűleg művészet kicsikarni még kisebb jelentőségű vallomást is Reinitzből.

A „Nagyvárad“ pár héttel ezelőtt Reinitz-nak még ki nem derített nagyváradai szerepéről írt cikket.

A Reinitz-ügy nagyváradai rejtelmek Grósz Hermanné látogatásával kapcsolatban derült ki. Grósz Hermanné férje volt az utolsó áldozata Reinitznek s Grósz Hermanné most fáradságot nem kímélve gyűjti a bizonyítékokat Reinitz ellen. Váradra is azért jött, hogy Reinitz itteni szereplését tisztázza. Grósznének ugyanis szent meggyőződése, hogy Reinitz Váradról adta fel azokat a leveleket, amelyekben az áldozatai rokonait értesíti, hogy Bukarestbe utaztak üzleti ügyben.

Grósz Hermanné vezetett bennünket is nyomra és megtudta, hogy Reinitz Kapucinus-utca 18. szám alatt lakott. Ugyancsak Grószné tudta meg, hogy Reinitz Szacsavay-utcai szállóhelyeken napokat töltött férjével és az első áldozattal Rosmarin Jenővel.

Pecse-utca 12. szám alatt is lakott Reinitz, ahova feleségét és gyermekét is elhozta.

A „Nagyvárad“ cikkeinek hatása alatt a nagyváradai államrendőrség újból felvette a nyomozást. Borody detektívfelügyelő csoportjával fáradságtalanul nyomoz az utóbbi évek legnagyobb és legvéresebb bűnügyében. Eddig Borody felügyelő Askenázi rabbi feleségét, a Kapucinus-utca 18. szám alatti szállásadónőt hallgatta ki és most jelentkeznek napról-napra emberek, akik tudnak fontos dolgokat Reinitzről.

A rendőrség a nyomozás mostani stádiumáról természetesen nem adott ki hivatalos jelentést. Borody felügyelő csak annyit mondott, hogy a Reinitz-ügy nyomozásánál különös te-

kintettel lesz a titokzatos Spitz-ügyre is. A Reinitz-ügy a közeljövőben még több meglepetést fog produkálni.

Korcsolyaverseny a nagyváradai tavon

A Nagyváradai Sport Egylet január hó 13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a Bunyitay-ligeti jégpályán klubközi korcsolyázó versenyt rendez a következő programmal:

Ifjúsági verseny

I. Gyorskorcsolyázás. 12 éves korig 1 kör (kb. 400 m.), 15 éves korig 2 kör (kb. 800 m.), 15—18 éves korig 3 kör (kb. 1200 m.).

II. Műkorcsolyázás. Előírt gyakorlatok: ivelés jobb- és ballábbal, kigyóvonás, nyolcas, szabadon választott gyakorlat.

Férfi- és női verseny

Férfi-verseny. Gyorskorcsolyázás: 3 kör. Műkorcsolyázás: a kifüggesztett gyakorlatok 1—3-ig bármely 5 figura, szabadon választott gyakorlatok.

Női verseny

Műkorcsolyázás: A kifüggesztett gyakorlatok 1—4-ig, bármely 3 figura, szabadon választott gyakorlatok.

Verseny-feltételek:

Ifjúsági versenyben csak 18 éves aluli fiúk és leányok vehetnek részt. Felnőttek versenyére benevezhet minden nagyváradai amatőr-korcsolyázó. Nevezési díj az ifjúsági versenyben: gyorskorcsolyázás 10 lei, műkorcsolyázás 15 lei. Férfi- és női versenyben: gyorskorcsolyázás 20 lei, műkorcsolyázás 30 lei.

Díjazás:

Ifjúsági versenyben elsőnek gyorskorcsolyázásnál 1—1 bérlet-jegy, műkorcsolyázásnál elsőnek kis ezüstözött érem és egy bérlet-jegy, másodiknak egy bérlet-jegy.

Férfi- és női versenyben: Gyorskorcsolyázás I. nagy ezüstözött érem, II. bérlet-jegy. Műkorcsolyázásban: I. tisztelet-díj, II. nagy ezüstözött érem, 4 induló esetén III. díj bérlet-jegy. Nevezési határidő: 1924. január 12-én délután 6 óra. Nevezni lehet az egyleti pályán kihelyezett iven, a nevezési díj egyidejű befizetése mellett.

Dr. Szeghalmy Sándor,
ügyv. elnök.

ss. Toperczer,
szakosztályvezető.

Venizelosz rosszul lett a görög nemzetgyűlés elnökválasztásán

Merénylet idézte elő Venizelosz betegségét

Rövid távirati tudósítás nyomán jelentettük, hogy szombaton este volt a görög nemzetgyűlésen az elnökválasztás. Újabb jelentések szerint Venizelosz meglehetősen szánalmas látványt nyújtott a különben elég lelkes nemzetgyűlésen. Az érzelmeiben kiszámíthatatlan görög nép egy része már több ízben elütötte és most újból visszahívta Venizeloszt, látszólag újból az intrikus görög politikus mellett áll. Venizelosz azonban már korántsem a régi ember, egészen megroppant és melankólikusan révedező a tekintete. Ugy látszik maga sem bízik uralmának tartósságában. A görög nemzetgyűlésen egyébként az első szónok Papanasztaziou volt, aki maga és párta nevében támogatásáról biztosította Venizeloszt.

Utána Hadzikiriakosz felszólította Venizeloszt, hogy valljon színt, melyik párthoz csatlakozik?

Ez a felszólítás kinos hatást váltott ki és Papanasztaziou újból szóásra jelentkezett, mondván, hogy a köztársasági párt fentartás nélkül fog Venizeloszra szavazni és Hadzikiriakosz nem a köztársasági párt véleményét fejezte ki.

Venizelosz, akit a hosszú tengeri utazás is kifárasztott, de különben is beteges, rosszul lett s kénytelen volt az üléstermet elhagyni. Azalatt végbement a szavazás s Venizeloszt emelték a nemzetgyűlés elnöki székébe. Közben bejött a terembe Venizelosz és felment az elnöki

emléknyire. Néhány szóval megköszönte a feléje forduló bizalmat s elfogadta az elnökséget. Látszott rajta, hogy beteg s ezért a szabadelvű párt részéről előlítottak a szótól, hogy be lehessen zárni az ülést.

Egy milánói lap ahhoz a hírhez, hogy Venizelosz a nemzetgyűlésen szívgörcsöt kapott, hozzáfűzi, hogy minden valószínűség szerint merénylet idézte elő a betegséget, amit Athénben érthetőleg erősen titkolnak. Az angol lapok értéslései szerint az orvosok megállapították, hogy Venizelosz szívbaján kívül nagyfokú gymormérgezésben szenved és azt ajánlották neki, hogy a leggyorsabban vonuljon vissza a politikai tevékenységtől.

Londoni beavatott körökben azt is tudják, hogy az angol kormány semmiképpen sem járul hozzá, hogy Arthur شناughti herceget a görög trónra meghívják.

Borszeki meghalt

Lám, nem is igaz tán... Huszka híres melódiát mindig széles kedvvel hirdette a nyugtalan fiatal ember: nőimitátor, Borszék. A keresztnevet senki se tudta, az igaz se. Nekem annyit elárult, hogy Nyitráról való és felesége van, kislánya is. A családja Hollandiában él, spórolt. Nem a családapának, magának. A nagy gátsai női toalettkre kellett. Csodálatosan hű volt a bizarr, asszonyos formákat markírozó, lenge selymekre, melyek a rivalda elől fedték be és mutogatták szabadon fehérre puderezett hátát s izom nélkül, szinte zsírpárnás karjait.

Előadás után, bent a barban, a szeparékban ő volt a legjobb „konzumtyúk.“ Így nevezik éjszakai lokálban azt a művésznőt, akit a vendégekkel való együttalozásra szerződöttek. Ő komoly művész volt, nem lett volna kötelessége a hajnalokig tartó dinomdánom. De szívből tette, szívesen artista mindig imádja a direktort, javára van és boldogulása kíváncsja. Először ellentétben a színésszel, aki legjobban esetben hallgatagon utálja a direktort. Borszék énekel és ívott. Magas koloratúrát énekel és ívott bort, likőrt, pezsgőt, mindenféle szeszeket, úgy látszik egyike se bírta. Egy budapesti varietében éneklés közben forró vér szökött ki a torkán és a szárnyaló nő hang rokkant zörögbe fulladt. Akik már hallották Borszékot, azt gondolták, egy újabb trükk, mint mikor a mellére csapva vastag basszusú dörögte le a nézőtérre:

„De csókra csak menyecske igazol!“

Talán a furcsa zöreire egy-két ember hahotázni is kezdett, de Borszék artista, kiszolgált háborús telefonista, nőimitátor 32 éves korában sápadtan hátrahanyattlott és meghalt. Megszakadt a hangszála és tüdejében elpattant egy ér.

Dorian Filmszínház

Ma, csütörtökön utoljára

Asszony-e
vagy leány.

Crocker világhírű regénye

7 nagy felv. A fészerebben Leakey Ica.

Dorian film.

Jön

Jön

A ragyogó Isten fia

A legszenzációsabb Dorian film.

A püspökségi birtokok kisajátítása a szenátus előtt

Megírtuk a minap, hogy a földművelésügyi miniszter a nagyváradi g. kath. püspökség kisajátított erdeiből nagyobb területet adott vissza dr. Frenitiu Valér g. kath. püspöknek kitermelésre. A nagyváradi erdőmérnökségtől vett értesülés szerint a tényleges átadás megkezdődött, azonban a kitermelésre visszabocsátott erdőterület Vaskőh és Belényes környékén nem haladja meg a 10.000 holdat, amihez a közvetlenül visszaadott 700 hold erdő járul s így összesen ezideig 10.700 hold erdő az, amelyből a püspök a tűzfát kitermeltetheti.

A püspökségi erdők sorsa tehát ezzel a kormányintézkedéssel nem nyert befejezést. Arról értesülünk, hogy dr. Frenitiu Valér püspök az ünnepek után megjelenik a szenátusban s interpellációt nyújt be a püspökségi javak kisajátítása ügyében s ezzel a kérdés egész komplexumát a parlament elé terjeszti s provokálja a kormány választát. Az ügy további fejlődése nem közzombos a római katolikus püspökségekre sem, amelyek azt tartják, hogy ami egyikre nézve jogos, az a másikra nézve méltányosan intézendő el.

Dr Buna János halála

A karácsonyi ünnepek a románságnak gyászt hoztak, dr. Buna János közjegyző, rövid szenvedés után 73 éves korában meghalt.

Az elhunyt a magyar korszakban ügyvéd volt s jó román. Nem titkolta nemzeti érzéseit, ha abból hátránya is származott. Később tolmáca is lett a nagyváradi törvényszéknek s ez a megbízatása se gátolta, hogy nemzete jogaiért szót emeljen. Akkori működése tisztán szóltan negációja volt a meglévő helyzetnek s nem igyekezett párt vagy agitáció útján meggyőződésének súlyt szerezni. A román impérium bekövetkezésekor is ugyanaz maradt, aki volt: jó román. Igénybevette az új helyzet nyújtotta jogokat, de nem fordult a magyarság ellen, ellenkezőleg többször nyilvánosan kijelentette, hogy a magyarságnak ugyanolyan jogokat kíván, mint amelyeket annakidején a maga számára követelt. S mikor szemére vetették, hogy a közjegyzői irodában bár románul tud, de magyar alkalmazottakat tart, ezek védelmére kelt azzal, hogy a magyar tisztviselők és alkalmazottak elbocsátása súlyos hiba volna, ha egyéb nem szólna ellenük, minthogy magyarok. Az ő alkalmazottai megfelelnék feladataiknak s így nem lát okot arra, hogy őket az irodából kitegye.

Dr Buna János boldog halált halt, pár nappal előbb még az utcán sétálgatott s jókedvű adomákat mondott. Hirtelen lett rosszul és néhány napi öntudatlan állapot után halt meg. Halálával Nagyvárad társadalmából egy karakterisztikus ember tűnt el. Temetésén az ügyvédi karon s a nagyváradi közjegyzőkön kívül sokan jelentek meg a gyászháznál, ahol dr. Kiss Döme dékán távollétében dr. Thury Kálmán dékánhelyettes és dr. Ney Pál főtitkár vezetésével kiöltöztetés fejezte ki részvétét az özvegynek. A gyászszertartást Horvát Endre esperes, Papp György, Popovici Vazul lelkészek végezték, a sírnál dr. Popa György közjegyző és dr. Lazar Aurél mondottak beszédet a közjegyzők és ügyvédek nevében.

**Fogkrém van sok
FORMODONT
csak egy!!**

Felére esik a magyar korona

Budapest, január 9. Kállay Tibor pénzügyminiszter kijelentette legutóbb a magyar nemzetgyűlés pénzügyi bizottságában, hogy a magyar koronát Zürichben 0.017-re fogják stabilizálni. Ez azt jelenti, hogy a magyar korona a felére zuhan vissza. Ugyanakkor bejelentette azt is, hogy a pénzpiacra semmiféle erőszakos intézkedést: takarékbetét zárolást, újabb részvényadót stb. nem tervez. A korona 0.017-en való stabilizálása különben megfelel a valódi helyzetnek, a külföldi piacokon már régen csak ennyire értékelik a magyar koronát.

A pénzügyminiszter bejelentése érthetően új helyzetet teremtett a pénzpiacra. Az eddigi bizonytalanságot a tőzsdén egyszerre felváltotta az a kettős biztos tudat, hogy a magyar koronát Zürichben rövidesen felére ejtik s másrészt, hogy a részvényeket újabb adóval nem terhelik. Erre a hónapok óta várvárv tőzsdei hossz a pesti piacon rohamosan vette kezdetét. Olyan izgalmas hangulat vált hétfőn urrá a pesti tőzsdén, amilyen már régen nem volt. Minthogy a magyar korona már hétfőn 0.03-ra esett Zürichben, senki sem kétkedhetett benne, hogy a korona zuhanása gyorsan fog bekövetkezni. Az értékek egyszerre ugrásszerűen kezdtek emelkedni, úgy, hogy egyes papírokban 25%-os emelkedések is állottak elő. Volt olyan pillanat, hogy egyes papírok egyszerre 40%-kal emelkedtek úgy, hogy jegyzésüket fel kellett függeszteni. A Ganz-Danubius például közel egy millió koronát szor-

kótt fel egy nap alatt. Ugyanakkor külföldi vásárlások is növelték a hossz iramát.

Érdekesége a pénzpiacnak, hogy a tőzsdetanács elrendelte a kosztprézfolyam hivatalos jegyzését és e hó 14-étől kezdve már a tőzsde egyik titkára fogja jegyezni és az Arjegyző Bizottság állapítja meg a kereslet és kínálat arányainak figyelembevételével a kosztprézfolyam kamatát. Egyik kasszanaptól a másik kasszanapig jegyzik és állapítják meg a hivatalos árfolyamot, vagyis a kasszanapot követő naptól kezdve a megelőző fizetési napot bezárólag történnek a jegyzések. A kosztpréből egy kötés tízmillió korona lesz, ezt nem komplikálják a napi pénz jegyzésével, sem reportdíjakkal. A tőzsdetanács abban bizik, hogy a hivatalos jegyzéssel sikerül majd rendet teremteni a kosztprézfolyamra. Kétségtelen, hogy ez az intézkedés sok visszaélésnek veszi elejét, de nem valószínű, hogy megszünteti ennek az üzletnek egyéb bajait. Itt csak radikális intézkedések vezetnek célhoz, amelyek normatív intézkedésekben csúszósodnának ki. Mert hiszen a kosztprézfolyam hivatalos jegyzése nem fogja megszüntetni azt, hogy a jó kéz fedezet nélkül, hon ellenében, sokkal olcsóbban kap hetipénzt, mint a gyöngye kéz. Akinek 100-200 százalékos fedezetet is kell adni és magasabb kamatot fizetni. Arra kellene törekedni a tőzsdetanácsnak, hogy olyan intézkedésekkel támassza alá a kosztprézfolyamot, amelyek az egységes és egyenlő körülmények között való üzletkötést teszik lehetővé.

Megválasztották az orth. izraelita hitközség elnökségét

Vasárnap délelőtt választotta meg az orthodox izraelita hitközség választmánya az elnökséget.

Délelőtt feltizenegykor nyitotta meg Steiner Benjámin a választógyűlést, amelyen nemesak a képviselőtestület hetvenegy tagja jelent meg, de igen sok érdeklődő is ott volt. Előrelátható volt, hogy a választások teljesen simán folynak le, hiszen a képviselőtestület tagjainak megválasztásával bizonyos volt az új elnökség összeállítása is.

Steiner Benjamin rövid beszédben méltatta a gyűlés fontosságát, azután előterjesztette az elnöki és többi vezetőállásra ajánlottak listáját.

A közgyűlés egyhangú felkiáltással elfogadta az ajánlottakat és a megválasztott új vezetőség a következőképpen alakult:

Elnök: Nussbaum Sámuel. Alelnökök: Freund Hermann, Gellisz Gyula és Reich József. Pénztáros: Zavislag Adolf. Ellenőr: Gutfried Emanuel. Alapítványi gondnok: Steiner Benjámin. Gazdasági tanácsos: Málinger Károly és Silbenmann József. Talmudtóra gondnok: Klein Dávid és Meisner Márkus. Gondnokok: Friedmann Gyula, Morgenstern Ferenc, Kirsch Henrik, Frisch Adolf, Lebovits Hugó és Róth Albert. Tanácsosok: Altmann Sámuel, Berkovits Bernát, Rothbart A. Ede, Mezei József, London I. Jakab és Weinberger Jónás lettek. Ez az orthodox izraelita hitközség új vezetősége. Természetesen azonnal feltűnik a hitközség néhány értékes tagjának távollmaradása, de a vezetőség máris tervbe vette, hogy ezeknek a munkáját is, különösen az egyes bizottságokban igénybe veszi.

Az elnökség megválasztása után Nussbaum Sámuel átvette az elnöki szimbólumot, a hitközség pecsétjét és elfogadta az elnöki székét. Meghatott hangon köszöntö meg a bizalmat, amely most másodszor ülteti az elnöki székbe és a vá-

lasztások bizonyították azt, hogy a hitközség tagjainak nagy része szívesen fogadja az elnökséget.

— Ott fogom folytatni a munkát, — mondja, — ahol abba hagytam és mindent megteszek, amit a hitközség érdekében hasznosnak tartok.

A maga részéről kéri a képviselőtestület és a bizottságok tagjait, hogy munkájában támogassák, mert nagy odaadás és sok munka szükséges arra, hogy a hitközséget oda fejlesszék, amely megilleti az erdélyi testvérhitközségek sorában.

Az új eljárásról Fuchs Benjámin főbíró előtt és Nussbaum Sámuel annak a reményének adott kifejezést, hogy minden tekintetben sikerülni fog a harmonikus munka.

ELISABETA

fényképészeti műterem,
Foglalkozik a legmodernebb fénykép felvételekkel
Bwdul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 6.

APOLLÓ MOZI

Csütörtök, péntek, szombat

PIQUE-ÁSZ

Kalanddramá 6 felvonásban.

Főszerepben:

Mattyasovszky Ilona
Körthy E. és Münz H.

Statáriumot hirdettek Budapestben a bombamerényletekre

Budapest, január 9. A magyar minisztertanács határozatának megfelelően az igazságügyminiszter a honvédelmi és a belügyi miniszterrel egyetértve már kibocsátotta azt a rendeletet, amely a statárium kiegészítésére vonatkozik és ennek megfelelően ma délelőtt

Marinovich Jenő főkapitány kihirdette a főváros területére a statáriumot.

amelyről a következő hivatalos közleményt tették közzé:
1635/Fk. II. 1924.

Rögtönbíráskodás (Statárium) —

A magyar királyi igazságügyminiszter az 1922. évi XVII. t.c. 6. §-ának rendelkezéséhez képest az 1912. LIII. t.c. 12. §-ának 4. pontja alapján a magyar királyi belügyi miniszterrel és honvédelmi miniszterrel egyetértve kibocsátott 135/1924. I. M. E. számú rendeletével a rögtönbíráskodást az ország területére a lázadás és gyújtogatáson felül kiterjesztette a robbantószer, illetve robbanóanyag (bomba, kézigranát, pokolgép stb.) használatával elkövetett gyilkosságra és szándékos emberölésre, illetve az ily gyilkosság és szándékos emberölés kísérletét és az ily gyilkosság elkövetésére irányított szövetséget is.

Gyilkosságot követ el az, aki embert előre megfontolt szándékból megöl; szándékos emberölést pedig az, aki embert szándékosan megöl, ha szándékát nem előre fontolta meg. E cselekmények kísérletét elköveti az, aki büntettek végrehajtását megkezdte, de be nem végezte, a gyilkosságra szövetségben bűnös az, aki a gyilkosság elkövetésére mással megegyezett, ha ahhoz előkészületi cselekmény is járul.

Halállal bünhődik mindenki, aki a fentebb felsorolt büntettek bármelyikét elköveti, megkísérli (tettes, tettestárs), vagy azok elkövetésében vagy megkísérlésében akár mint felbújtó, akár mint bűnszegéd részes. Minthogy a fentebb felsorolt bűncselekmények megelőzésében és felderítésében minden törvényes eszköz felhasználásával a legkíméletlenebb és legerélyesebb megtorló eljárást fogom folyamatba tenni, felhívom a budapesti magyar királyi államrendőrség területén lakó hazafias közönséget, hogy a rendőrséget nehéz és fontos munkájában minden erejével támogassa.

Felhívom egyben mindazokat, akik emberi élet kioltására, vagy rombolásra alkalmas robbantószerkezetet vagy robbanóanyagokat (bomba, kézigranát, pokolgép, stb.) tartanak birtokukban, hogy azokat saját jól felfogott érdekükben haladéktalanul szolgáltatassák be a lakásuk szerrint illetékes kerületi rendőrkapitányságon.

Felkérem ugyanezen alkalomból a budapesti magyar királyi államrendőrség hatósági területének közönségét, hogy minden olyan egyénről, aki valamely fentebb említett anyagot birtokában tart, a rendőrhatalóságot a szükséges intézkedések megtétele végett késedelem nélkül értesítse.

A közbiztonság megőrásában rejlő közérdek a hatóságok munkája mellett a lakosság polgári, becsületbeli kötelességévé teszi a közbiztonságban való közreműködést. Erre a polgári becsületre hivatkozom akkor, amikor felkérem a közönséget, hogy a fentebb hivatkozott törvényes rendelkezés végrehajtásában az állami rendőrséget minden kínálkozó alkalommal és minden erejével támogassa. Budapest, 1924. január 7. Dr. Marinovich Jenő s. k., főkapitány.

Horvát Lázár halála

Az eset: a tisztviselő szomorú sorsa. Az impérium vezető állásban talált a vasutnál egy tisztviselőt, aki letette az esküt s rövidesen meg is tanult románul. Helyén hagyta s helyén maradt, szolgálta a CFR-t azzal a szívós kötelességstudással, amely a volt államvasutiak jellemvonása volt. A nagyváradi forgalmi főnökség vezetője volt. Utbaigazította az új tisztviselőket s kiszemelt utódát és nemsokára főnököket nemcsak helyettesítette, hanem bevezette a vasúti forgalmi igazgatás minden részletébe. Mindezt tette megnyugvással, beletörődéssel, jóakarattal s azzal a készséggel, hogy az államnak jó tisztviselője lesz, dolgozik, mert nem tud más kép élni.

Elérkezett az idő azonban, amikor át kellett adni hivatalát s kenyér után nézni, a mit meg is talált a Falk-féle kefégyárnál, ahol igazgató volt. A kenyér sok munkával járt s a tisztviselő azzal vigasztalódott, hogy ha nem bírja a munkát, ott lesz a nyugdíja. Aki 30 évig dolgozott a vasutnál, bizony nem sokáig bírja egy iparvállalatnál a munkát. Ezért aggódott, töprengett már a szolgálat utolsó évében, hogy mi lesz a nyugdíjával. A vasut előzékenyen szabadságot a tisztviselőt s megindult a nyugdíjazási eljárás, amely jó ideig tartott.

Az év utolsó hónapjában találkoztam vele. Észrevettem régebben is, hogy bármiről is beszélünk, mindig rátért a nyugdíjára. Most is aggodalmas, szomorú levert hangon mondotta:

— Nem tudom, mi lesz a nyugdíjammal. Tán csak kapok 30 évi szolgálat után valamit. Vajjon mennyi lehet?

Ez nyugtalanította, izgatta, zaklatta, deprimálta állandóan. Végre találkozom vele.

— Nézze kérem húzott elő egy könyvecsét s megmutatta, itt a nyugdíjam.

— Brávo, mondtam örömmel, végre nyugdíjazták. Látja, nem kell aggódnia.

Igen, válaszolta elkéseredetten, nézzem ide, erre az évre kapok havi 400, a jövő évre havi 600 lej nyugdíjat.

— No, ez is valami, jó lesz pótléknak.

— Harminc év után, felelte szomorúan, csüggedtem.

— Nem sok, de valami.

Istenem, — torzult el az arca, hárminc évig ezért dolgoztam. Hát érdemes volt? Be rosszul ütött ki a munkám és a számitásom.

Elindult lehorgasztott fejjel, tétován.

Pár nap múlva értesültem, hogy Horvát Lázár feloldali szélütés érte s tetelnenül fekszik odahaza. Néhány nap múlva meg is halt 51 éves korában. Szenvedéseitől hamar megváltotta a halál. Temetésén Kecskeméti Lipót dr. főorvos mondott hatalmas beszédet. Az elhunyt családi nexus kötötte a főorvoshoz. Megható volt, amikor azzal küldte utolsó útjára az elhunytat, hogy vigyen üdvözlöt a néhány éve meghalt lányának, Maragitnak.

A temetésen volt kártársai nagy számmal jelentek meg s gyászolták a szomorú véget ért jó embert és kollégát.

Városi bunda

teljesen új
eladó

HORBÁTZ

General Mosoia (Mezey Mihály) utca.

Harisnyák, kesztyűk, gypjuszvetterek és **Selyemsálak.** — D. M. C.

és irlandi cérnák himzőpamutok, fejekdők nagy választékban.

Olcsó árak!

„Kék csillag” ★ Áruház

LEICHNER
SZÖRMEÁRUHÁZA
STR. CIOROGARIU URI - UTCA 4 SZÁM
LEGUJABB MODELLEK
• OLCSÓ ÁRAK •

Eredeti angol szövetek

állandó dus választékban raktáron.

Hackmayer

uri szabó üzletében,

Avram Janca (Kosuth-u.) 2.

Elsőrendű munka — Szolid kiszolgálás

Elsőrendű búkk hasáb és dorong

tűzifa

bármilyen tételben, jutányos árkban — házhoz szállítva is — kapható

Banca Frontiera Áruháza

Str. General Mosoia (Mezey M-u) 2.

Telefon 610. Telefon 610.

Női, férfi- és gyermek **harisnyák** kötött, szövött és rövidáruk legolcsóbb bevásárlási **Molnárnál** Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 9.

Tüdőbetegek kitűnő eredménnyel hatékonyan a **SIROLT**

»SIROLT«

Egy óvóg ára 40 lei.

Főraktár: Dr. Biró gyógyszerár, Cluj — Kolozsvár, valamint kapható legtöbb vidéki gyógyszerárban. — Aki pontos címét közli, az megkapja ingyen „Miképp óvakodjunk a tüdőbajtól” című könyvecskét.

Uj Porcellán, Üvegáru, Zománcáru, Konyhafelszerelés

6 szem. színes téstéskészlet . . . Lei 98.—
6 szem. színes háveskészlet . . . Lei 221.—
1 pár színes csésze aljál . . . Lei 14.00
6 szem. porcellán téstéskészlet . . . Lei 298.—
6 szem. vizes, likőrös v. boroskészlet Lei 89.—

Cobalt átkozó és kávos garnitúrák.

játék, baba, dísz tárgyak, utazókossár, piaci kossár, iskolatáska, evőeszközök, pipere-cikkek.

BABAJAVÍTÁS. PORCELLÁNRAGASZTÁS.

Farkas-áruház

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-u.) 5.

A Bihar megyei Nőegylet bálja

A társadalom életének találkozó helye volt mindenkor a Bihar megyei Nőegylet bálja. És az ötödik bálon megjelent most is a város társadalmának és felekezeti különbség nélkül, épp úgy, mint háború előtt évtizedeken át. A román, katolikus, zsidó, református, luteránus nőegyletek vezető asszonyai, a vármegye birtokosai, a pénzügy és a kereskedelem előkelősei, régi magyar uriasládok az új vendégekkel együtt a Kath. Kőr nagytermébe. Megjelent Hamza a tábornok a helyőrség parancsnoka a vezérkari főnöke kíséretében. A bált és a műsor másort Horváth Árpád nézők rendezte s övé az érdem azért a magas színvonalért, ami az egész estélyen uralkodott, s amely mint mindig, most is a zsezon legsikerültebb estélyévé emelte a Bihar megyei nőegylet bálját. A büfé megteremtése körül dr. Bánkó József névét kell kiemelnünk a nőegylet számos ur asszonyának odaadó munkásságáért.

Kilenc óra után teljesen megtelt az óriási terem. Pálffy Leontiné énekeskolájának növendékei egy Schumann és egy finn dal precíz szép előadásával megnyitották a műsort.

Vajna Lenci a budapesti zeneakadémia növendéke Rachmaninov egy nehéz szerzeményének előadásával teli tanúságot zenei érzékéről, tudásáról. Sokáig megtaposták a többször lámpák elő hívta. Hasonlóan frenetikus sikere volt a kiemelkedő tehetségű Pásztor Bozsónak, aki szintén a budapesti zeneakadémia növendéke és hegedűművész. 22. számú hangversenyt játszotta el. Vömácska tanár zongora kísérete mellett. Imrik Mária és Krauss Samu Bura Károly zenekarának játéka a legújabb táncot, a Jávát mutatták be finoman és szépen. A közönség kíváncsága a táncszámt megismertette.

Pereckig tapsolta, ünnepelte a közönség Lovassy Andor frót mikor a lámpák elé lépett. Lovassy Andor rövid humoros szabad előadás után „Egy asszony és két férfi” című kitaláló novelláját olvasta fel. Többször hívta függöny elé a közönség a kitaláló frót. Kassay Magda és Főző Pirke, két táncművész klasszikus táncszáma méltán kiérdemelte a közönség elismerését. A zenének és dalnak két mestere dr. Guttman Miklós és dr. Krüger Jenő léptek a pódiumra. Hosszantartó taps fogadta őket. Dr. Krüger Jenő a zveí Granadiert, majd dr. Guttman Miklós egy bájos szerelmi dalát énekelte el. A mester, aki virtuóza a zongorának, a nagyváradi közönség előtt először mutatkozott be, mint zeneszerző. A műsor pompás befejezése Stettner Duó, Balkányi Zsuzsa, Salamon Duó, Hornstern Klári, Kassovitz Manci klasszikus táncszáma volt. A görög ruhába öltözött öt bájos szép lány méltó elismerést aratott bravuros táncával. A táncokat Alföldy Lászlóné és Alföldy László tanította be. A kitaláló táncpedagógusok remekelték és ebben nagy érdem jut Alföldy Lászlónak. A műsort reggeliző tartó tánc követte.

Házak tervezését, építését, átalakítását vállalja
KEMÉNY BÉLA mérnök
Ciorariu (Uri-utca) 4. sz. sz.

Újévre
ne vásároljon addig, amíg meg nem tekintette a
Horovitz és Mózes
színházi cukorka angro és detal
áruházának legdusabban felszerelt csokoládé, Krampus és mindenféle csomagolt áru szagyraktárát.
Románszentgyörgyi **HEBE** gyógy- és borvíz nagybani egyedűrsítése.
Str. Teatrul (Színház-u.) 4.
Telefon Interurban: 2-69.
200 lelen feletti vásárlásnál 5% árengedmény.

Detronizációs javaslat valamennyi Habsburgra

Bethlen szenzációs beszéde a magyar nemzetgyűlésen

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlésen Bethlen gróf miniszterelnök beszámolt a kölesöntárgyalásokról. Kijelentette, hogy a kormány a trianoni szerződésen túlmenő kötelezettséget nem vállalt. Bizonyos körök — úgy mond a magyar miniszterelnök — feltételként emlegették, hogy

az államformát hat hónapon belül meg kell változtatni és a király kérdést ugyanilyen időn belül el kell intézni.

Előfeltételként tüntették fel azt is, úgy mond Bethlen, hogy a kormánynak le kell mondania, koalíciós kormányt kell létesíteni és a demokratikus uralomnak az érdekében fel kell osztatnia, az internálósokat meg kell szüntetni és az emigránsokat vissza kell fogadni.

— Hiszem — mondotta Bethlen, — hogy mindeme feltételek többekévesb minden egy forrásból származtak, melyet a közmondás úgy fejez ki: „Wunsch ist Vater Gedankens”. A kormány — úgy mond Bethlen — nem engedhet becsüzlést az ország belső ügyeibe. Majd a kölcsön ügyét ismertette.

Lázár Aurél dr a politikai helyzetről és a csucsa talákozóról

Bukarestben megkezdődött a parlamenti szünet és a nagyváradi utcákon is feltűnnek a bihari megyei képviselők alakjai. Természetesen csak rövid ideig maradnak idehaza, hiszen a parlamenti szünet január végén befejeződik. Érdekes különben, hogy egyik kvalifikációs és markáns egyéniségű bihari képviselő, dr. Lascu Demeter bejegyeztette magát az ilfovi ügyvédi kamarába, így legtöbb idejét Bukarestben kell hogy töltsen. Dr. Lázár Aurél pedig már a legközelebbi napokban Párisba utazik, hogy ott tanuló fiát meglátogassa.

A parlamenti szünettel vele jár a politikai szélcsend. Csak a kettészakadt néppárt rivális lapja az „Indreptarea” és az „Indrumarea” teregetnek a nyilvánosság elé kulisszatitkokat. Természetesen nem lehet tudni mi következik a parlament megnyitása után, ez az oka annak, hogy a számottevő politikusok nagyon rezerváltan viselkednek és nem nyilatkoznak egy sem szívesen, nehogy a bekövetkező események rácsfoljanak a nyilatkozatokra.

Felkerestük dr. Lázár Aurélt, a nemzeti párt egyik vezető tagját, hogy a politikai helyzetről nyilatkozzon.

— A nemzeti párt — mondja dr. Lázár — azon az uton halad, amit kitűzött maga elé.

Mit szól képviselő ur az averescanus pártban történt változásokhoz és Averescu, meg a parasztpárt közeldéséhez.

A kérdés első része felett átsiklott, a másodikra már sokkal élénkebb. Minden lehetséges, de az ki van zárva, hogy Mihailache együtt haladhasson Averescuval. Látja, a parasztpártra is azt mondták, hogy bolsevisták, ez éppen olyan csunya politikai eszköz, mint amikor a nemzeti pártról azt merik állítani, hogy republikánus. Hát el lehet ezt képzelni? De természetesen, hogy a vádemelés során idáig jutnak el. Már voltunk hazafülsz, regionalisták, most ez következett. Az ilyenféle vádakkal nem foglalkozik a nemzeti párt.

— Hogy mit lehet várni az új parlamenti időszakról, — ma még nem lehet bejósolni.

Megkérdeztük azután mi a véleménye

Kijelentette, hogy 250 millió aranykorona kölcsönt teljes egészében kap a kormány, de semmiképpen sem ajánlja a magas kölcsönt. Kéri a nemzetgyűlést, hogy a jóvátételi kérdésben ne hozzon még döntést. A miniszterelnök beszédét nagy helyesléssel fogadták.

Ezután Nagy Ernő határozati javaslatot terjeszt be.

hogy a detronizációt valamennyi Habsburgra terjesszék ki.

Határozati javaslatot terjeszt be továbbá az elítelt újságírók: Szász Zoltán, Szabó Dezső, Vanczák János és mások megkegyelmezéséről, a numerus clausus eltörléséről.

Ruppert vezénylete alatt a Kossuth Lajos-párt törvényjavaslatot készít a nemzeti kiengesztelődésről. A javaslat alapelvei a jogegyenlőség, a polgári szabadságjogok rendszere, a való visszatérést előlozza. A régi alkotmányos igazságszolgáltatást s az 1920. évi első törvényekben foglalt választási jog visszaállítását akarják. A párt tiltakozik azon beállítás ellen, mintha a Batthyány-féle 48-as Kossuth-párttal októberista alakulást tervezne.

ménye a csucsa találkozóról, illetve azokról a tárgyalásokról, amelyek Csucsán Averescu és a Magyar Párt vezetői között lefolytak.

— A tárgyalás egyik résztvevő tagja, — igen komoly, szavahihető ember, úgy informált, hogy végleges, formászerű megállapodás nem történt. Ha megállapodást kötöttek volna, az a Magyar Pártnak egy nagyon súlyos politikai ballépése lett volna — szerintem.

Mégis, — mondjuk, — öt esztendője az impérium átvételének és néhány román politikai-párt egyáltalában nem akart politikai súlyt tulajdonítani a két millió magyarnak.

— Miért, — mondja dr. Lázár, — a nemzeti-párt, már Gyulafehérváron elismerte a kisebbségek kulturális és politikai jogait.

Igen, Gyulafehérvár... — de azóta egyetlen komolyabb megnyilvánulás nem történt a gyulafehérvári pontok betartására, sőt az utóbbi időben a nemzeti-párt hivatalos orgánuma a „Patria” és a „România” meglehetősen türelmetlen hangnemben foglalkoznak a magyar kisebbség ügyeivel.

— A nemzeti-párt, — vág közbe dr. Lázár képviselő, — csak az elmúlt napokban a „România”-ban ismét pontokban leszögezte a kisebbségekkel szemben folytatandó politikai programját. Ha néha türelmetlen cikk jelenik meg... Látja, maga újságíró, tudja, hogy a lapokban sokszor megjelennek cikkek, amiket a párt nem fogad magáénak, hanem egyes újságírók magánvéleménye és csak az örökké lázas, szerkesztőségi munka, amely nem is lehet teljesen alapos, — az oka, ha bekerülnek ilyen cikkek a lapba.

Elmondta azután Lázár Aurél, hogy a napokban utazik Párisba.

Az angol munkáspárt kioltja a háboru visszamaradt szikráit

Osszefognak a liberálisok és konzervatívok — Forradalomtól féltik Angliát — Osszeült az alsóház

London, január 9. Az angol választások eredményeként, melyek az újjárat politikáját igazolják, általános hiedelmeként terjedt el az a nézet, hogy a hatalmassá vált munkáspárt átveszi a kormányt és új irányt ad a válságba jutott Európának.

Az összeülő angol parlament első lépése azonban kétségtelenül arra mutat, hogy az együttesen többségben lévő polgári pártok nem adják át könnyedén a teret Macdonaldnak és munkatáborának. A parlamenti elnökválasztás eredménye kompromisszumot sejtet, melyet a liberálisok és konzervatívok azért kötöttek, hogy utját állják a munkáspárti uralomnak. A munkáspárt ugyanis a revízió gondolatával jön, ami még megbocsátható, ha nem bolygatja az angol érdekszférát s ezt az angol munkásság se kívánja. Ellenben vagyonválságot kíván s az örökösödési jog megszorítását, a munkanélküliség megszüntetését. Ezek azok az indokok, melyek a munkáspárt ellenében fegyverbarátságot követszolgálnak Lloyd George és Baldwin között. S első szimpptomája a munkáskormányzat lehetőségével való már-már megbarátkozásnak, hogy

az összeülő parlament elnökéül az alsóház az eddigi liberális elnököt, Withleyt választotta meg, míg a helyettes elnök Noepl konzervatív képviselő lett.

A munkáspárt nagy nyilvános gyűlésen Macdonald kijelentette, hogy ha a munkáspártot megbízzák a kormányalakítással, nem tér ki előle. Ha a munkáspárt hatalomra jut, — mondotta Macdonald,

— nyomban megkísérli kioltani a világháboru visszamaradt szikráit. A fegyverkezési versengést nemzetközi megegyezésnek kell felváltania Anglia, Franciaország, Belgium, Olaszország, Spanyolország, Németország és Csehszlovákia között. Macdonald elakarja ismertetni az orosz kormányt, de minden szélsőséget kerül, nehogy a polgári tömegeket és a tőkét megriassza.

Az angol politika eseményeiről következő távirataink számolnak be:

London, január 9. Bradbury, Anglia képviselője a jóvátételi bizottságban, akit most grófi rangra emeltek, feltűnést keltő beszédben szállt síkra a konzervatívok és liberálisok szövetsége mellett.

Angliát forradalom fenyegeti

Angliát forradalom fenyegeti, — mondotta Bradbury, — mert minden forradalom a Macdonald-féle mérsékelték előretörésével kezdődött; de vérontással végződik.

London, január 9. Macdonald munkáspárti gyűlésen kijelentette, hogy ha kormányra jutnak, nem választatnak. Ha a tüke elmenekül az országból a munkáspárt hatalomra jutása esetén, a rémhírtérjesztők a felelősek, nem a munkáspárt.

London, január 9. A londoni alsóház mai megnyitó ülésén a munkáspárt tüntetéssel fogadta Baldwin s azt kiabálták feljé: nézzétek visszajött! Ellenben ünnepelték Macdonaldot, aki hosszasan elbeszélgetett Lloyd Georgeal. A Lokalanzeiger úgy tudja, hogy Macdonald követelni fogja a szovjet elismerését.

után megkezdem a túrnézást.

— Még Parlagi nem választott a lemondó levelre, de én feltétlenül ragaszkodom a szerződés felbontásához. Parlagi nem kívánhatja, hogy nélkülözzek és így elenged békés úton, remélem.

— Felesleges mondani, hogy nagyon nehezen hagynom itt Váradot. Az vigasztal, hogy vendégzerepelnem feltétlenül visszajövök sűrű egymásután, hogy milyen emlékek kötnék engem Váradhoz, hallgassa meg a következő kis drága epizódot:

— Kedden délután a Cigányszerelem ment. Mikor a harmadik felvonás mulatójelenetében azt énekeltem, hogy „Messez a nagy erdő”, hát egy kicsit sirtam. Hét-szer egymásután kellett ismételnem, mindig jobban jobban sirtam, de velem sirt a publikum is. Soha nem fogom elfelejteni Váradot. Mennyi ilyen kedves emlék fűz Váradhoz, a színházhoz...

— El fog búcsúzni a váradi publikumtól? — kérdeztük.

— Nagyon szeretnék s biztosan tudom Parlagi igazgató is módot fog adni erre. A Búcsukeringőben szeretnék elbúcsúzni. Azt hiszem én a szerep nőtt legjobban a szívemhez...

Megkérdetük a kétségtelenül igen érdekes ügyben Parlagi szinagazgatót is, aki ezeket mondotta:

— Pintér Böske valóban kérte a szerződésének felbontását, de én nem bontom fel. Feltétlenül ragaszkodom a szerződéshez. Kimutatást készítettem Pintér ez ideai szerepléséről. Hatvanegyszer játszott az idén és hatvanegyszerszáz lelt kapott eddig kéhez. Pintér Böskenek van Erdélyben a legjobb fizetése és mindig pontosan megkapta a fizetését, nem úgy mint sok helyen. Én az egyesület útján fogom követelni Pintér Böskeitől, hogy szerződésének eleget tegyen.

Kopinics sikkasztása után Aradon élt

Szenzációs fordulat a Kopinics-ügyben

Mindenki emlékszik még a valóban szállóigévé vált Kopinics-névre, aki a budapesti rendőrség kijátszásával százhatvanmillió magyar koronát sikkasztott. A 160 millió korona akkor még öt millió leinek felelt meg s a sikkasztó aki orránál fogva játszotta ki a budapesti rendőrséget, az egész világon dözték.

Romániába is direkt budapesti detektíve utaztak le érte, mert itt nyoma akadt, későbbi jelentések szerint Parisban és Newyorkban is feltűnt. Most aztán kiderült, hogy

Kopinics a sikkasztás után Bukarestbe szökött, azóta pedig Aradon élt a legutóbbi napokig.

Ugyanis Budapestén elfogtak egy Tóth Ilona nevű nőt, aki nagyobb összegű magyar koronával rendelkezett. Tóth Ilona a rendőrségtől szenzációs vallomást tett. Kiderült, hogy Kopinics barátnője, akivel együtt élt Aradon, majd együtt Bukarestbe utaztak.

Kopinics a sikkasztott pénzből csak 7 milliót vitt magával, a többi pénzzel egy barátja a budapesti tőzsdén játszani kezdett. Tóth Ilona Kopinics utasítására azért tartózkodott Budapestén, hogy a bátrahagyott pénzt magával vigye, mert a 70 millió a fényűző élet feltétele Bukarestben megapadt.

Tóth Ilona — akinek vallomása, szenzációs meglepetést keltett — vallatása során elmondta, hogy Kopinicsel Bukarestben ismerkedett meg, aki mint Alfréd Wall mutatkozott neki.

Farsang Mucsán.

Minden évben érdeklődéssel sőt izgalommal figyeljük és várjuk a közönség az izz. növegyet évi nagy mulatságát. Rendszerint ez a mulatság a szezon nagyeseménye. Csodálatos érzékkel szinte intuícióval találja el a vezetőség, mi vonja meg a közönségnek, mi érdekli, Cs. lódva, bosszusan soha sem hagyta senki a báltermet.

Minden évben valami újat és különleges hoz. Tavaly a fehér-fekete és diszkrét tompított színei, az idén a hangos és eleven a tarka lángolások. Farsang Mucsán! Egy éjszakára elfeledt a gondokat a csúf valóságot, a rekvirálást, az adót, a hideget. Január 19-én Kereskedelmi Csarnok nagy termében meseország kitarja kapuit, gyertek ide most itt vagyunk, éljen a jókedv, hegyvölgyön lakodalom. Három dolog kell ehhez az illúzióhoz elsősorban nem pénz, mert hiszen Mucsá falu és nem a selyemkardon a jelszó, hanem ötlet, ötlet — megint ötlet. Az izz. növegyet asszony eddig sem mentek ötletért a szomszédba, de most olyan segítő társuk akadt, az egyszerűen bámulatos. Fischerné Beck Aranka a szenzációs asszony nemcsak az eszméket, hanem megis valósította azokat.

Mi is lesz hát? A terem stilusosa feldiszi Wurstli módjára. Csárda, meskalács sátor, játék léggömb, töröklás kimerés stb. És a sláger amiről csúszottognak, de ami szenzációnak ígérkezik, bábszínház. A marionettek élő babák, város legszebb, legügyesebb lányai, menyécskék táncolnak énekelnek. A vászkeretbe stilusosan illeszkednek a részvevők. Nemcsak a népviseletek a festőromán, kalotaszegi, a székely, szerb, gány, olasz, hollandi, spanyol, elzász stb. lesznek képviselve, de kifűző újjaként eljönnek a vásárra a vidéki nemes asszonyok a 80-as 90-es évek evatja mult ruháiban, splices karsu derékal, puños ujjakkal. Felvonulnak a részindarabok a vásárba illő alakjai is.

Eljön Gyurkovits mama a 7 lányával, kik ugyan mamástól együtt a ré-

Pintér Böske szerződésének fölbontását kérte

Nyilatkozik a primadonna és a szinagazgató

A színházi befentesek már hetek óta tárgyalják, hogy Pintér Böske, a váradi színház tehetséges és ünnepelt primadonnája megváljon a társulat kötelékéből. Tegnap azután mint befejezett tény terjedt el a színház körül, hogy Pintér Böske felbontotta a szerződését és már a közel jövőben megválja a váradi társulattól.

Bizonyos, hogy Nagyváradon az operett siker Pintér Böske nevével van szorosán összeforva. Pintér Böske sokoldalú művészetével, pompás hangjával, brilliáns táncszépségével nem egy gyenge darabot vitt sikerre és a két év alatt, amit Váradon töltött, nagyon sok forró színházi est kelt a neve nyomán. Most, hogy Pintér Böske eltávozik, a színházlátogató közönség fokozottab mértékben nyilváníti szimpátiáját a primadonna iránt.

— Igaz, hogy elmegyek — mondta Pintér Böske a „Nagyvárad” munkatársának — de nem primadonna szélességből, hanem egyszerűen azért, mert nem tudok gázsimból megélni. Parlaginak mondtam ezt, ő be is látta, de Parlagi nem adhatja meg nekem azt a fizetést, amire szükségem van, amit én feltétlenül megérdemlek. Most havi tizennyézezer lei a gázsím, több mint fele kell a megélhetésre és lakásra, hol vannak még a toalettek?

— Láthatják, hogy mennyit dolgoztam, minden szerepemre gondolt, ambiciójával készültem. Mindent megtettem, ami tőlem függött, hogy a színházat és a nagyon kedves publikumot híven kiszolgáljam. De nem bírok megélni a fizetésemből. Nem szerződöm le egy helyre, hanem vendégzerepelnem fogok, megyek mindenfelé. Most pár hétig pihenek s az-

eknek unokái, de híven a tradícióhoz, szépek és fiatalok. Kukorica Jancsi is ott lesz iluskájával, Mágán Miska Marcsájával, a Madarász Postás Milkával, Liliom a Marikával stb. stb., sikkes szobalányok, fess szakácsnők, kukták, péklegények, rikkancsok, jasszok, női és férfi kiadásban, tanító bácsi iskolás gyerekek az u. n. "Böse Buben" rossz kis fiúk és rossz kis lányok. De lehet-e felsorolni elmondani mindazt, ami készül és ami lesz. Az izr. nőegylet megütötte a dobát, tam, tam, tisztelt publikum tessék kérrem besétálni most kezdődik.

Ferdinánd volt bolgár király Szófiába utazott

Az angol lapok jelentése szerint Ferdinánd volt bolgár király szombaton éjjel Münchenből hirtelen elutazott Szófiába, mert így akarja Jugoszláviát befejezett tény elé állítani, mielőtt Jugoszlávia elhárító intézkedést tehetne.

Belgrádi távirat szerint a jugoszláv kormány rendkívüli minisztertanácsra ült össze, amely egész naphosszat tartott. A minisztertanács kimondta, hogy a bolgár kormánynak a miniszterelnök szoborjainak beszédére vonatkozó magyarázatát nem tartja kielégítőnek és elhatározta, hogy Rakics bulgária jugoszláv követet visszaküldi Szófiába, végső kísérletül abból a célból, hogy Bulgária jóhiszeműségéről garanciákat szerezhesse.

Lestyán Béla festőművész képkiallítása

Lestyán Béla rajztanár, festőművész a háború vége felé a négyes honvédek javára rendezett háborús képeiből a megyéhez két nagy termet megteremtő kiállítást és akkori képeit a háborúban szenvedő ember megajándékozására keltett osztatlan elismerést. Azóta csak néhány kitűnő tollrajzával szerepelt a nagyváradi festőművészek kollektív tárlatán rajztanári nagy elfoglaltsága mellett nem ért rá önálló kiállításra.

Január elsején, Kornweisz képekteremtő mester üdítően nyitotta meg első tárlatát Lestyán Béla. Mostani kiállításán kizáróan olajfestményeit állította ki és első kolorisztikus tárlata meglepetést hozott. Általánosságban szólva, színkeverése magán hordja az egyéniség minden béléjét és témái megválasztásában ugyanezek a motívumok teszik értékes képeket.

Déli verőfényben dolgozó aratói csupa fény, csillogás és a kép szépségét emeli a levegős, színes háttér. A "Tollfészty asszonyok" kimagasló képe a tárlatnak és dr. Bucicó Coriolán polgármester már kiválasztotta ezt a város részére. Lestyán szereti a fényt, a melegséget és minden szint, ami az élet színe. Erdei részletein a napfoltokkal hozza ki az erdő elragadó hangulatát és az alkonyi pírban, reggeli fényben vele érezzük a természet szépségeit. Nagyon sikerültek esztétikái, kovács műhelyében pedig melyet már szintén megvásároltak, a tűz fénye és melege ragyogja be. Külön meg kell említeni Lestyánnál azt a készséget, amivel parasztféleket, alakjait festi meg. Itt is új, érdekes témákat nyújt. Az úri szoba divánján ülő két paraszt asszonya csupa póz és önteltség, míg a buza táblán melázó pompásan megrajzolt parasztjain a kelki nyugalom s megelégedés lénsege ül. Székelyföldi tájrézsléteimél is sikerrel keresi a meleg hangulatokat, színeket és ezeknél a távlat beállításában is nagy erőt mutat. Általában erőssége Lestyánnak a rajz és figurális festményei éppen ezért elégtelenek ki minden várakozást.

Lestyán Béla képei a szobákba kellemes, nyugodt hangulatot visznek, a művészet által nyújtott olyan szépségeket, amelyek előlünk az egész lakást. A modern irányzattól sem idegen, sőt néhány figurális képe a legsikerültebb alkotása a festőművészetben ma uralkodó felfogásnak.

Az a vásárlási kedv, ami Lestyán Béla kiállításán a szép képeket szerető közönség körében megnyilvánult, bizonyossága annak a sikernek, ami a székely művészi kritika elismerése mellett, a művészet első tárlatán fogadta.

A közoktatásügyi miniszter rendelete az elemi iskolák román nyelvű tanításáról

Kolozsvári tudósítónk jelenti: Az elemi iskolák román nyelvű tanítására vonatkozólag a közoktatásügyi miniszter rendelete most érkezett le Kolozsvárra. A miniszter válasza szerint az elemi iskolák román nyelvű tanítására vonatkozólag a miniszter általános utasításokat ad csak és inkább a pedagógiai kérdéseket fejtegeti. Azt ajánlja, hogy a direkt módszerrel tanítsák a gyermekeket a román nyelvre, előírja az elvégzendő tananyagot és hangsúlyozza, hogy előbb a gyermeknek saját anyanyelvén kell tudnia írni és olvasni. Mindenesetre arra kell törekedni, hogy a tanulók ki tudják magukat fejteni román nyelven. A rendelet nem ad részletes órarendet, hanem négy vázlat van mellékelve, amely szerint román órát mindennap kell tartani.

A másvallású tanulók felvételére vonatkozólag a miniszter a január 4-én kelt 754. számú rendeletét fenntartja. A 745. számú rendelet, amely szintén ezekre a tárgyalásokra vonatkozik, házagos fogalmazásu, mert hivatkozik a már korábban kiadott 10090. számú miniszteri rendeletre és ezzel kapcsolatban elemi iskolákról beszél, pedig ez a rendelet középiskolákra vonatkozik. A 737. számú rendelet megköveteli, hogy az ország történelmét, földrajzát és alkotmányát román nyelven tanítsák.

A felekezeti iskolák tanárainak vizsgájára vonatkozólag a miniszter augusztus 15-től szeptember 15-ig tartó határidőt engedélyez. Azoknak a tanítóknak, akik 60-ik életévüket betöltötték, nem kell vizsgázni, valamint azoknak sem, akiknek harminc éves szolgálati idejük van.

Tragikus végű vadászkaland Biharpuszpökiben

Vasárnap tragikus végű vadászat játszódott le Biharpuszpökiben és Bors között. Egy nagyváradi vadásztársaság kiment vasárnap a csikorgó hidegben vadászni. Husz hajtót is szereztek a faluban, szegény embereket, akik pár leierű vadászszákmányból való részesedésért, egy kis pálinkáért hajlandók voltak elvállalni a nehéz szerepet.

Kora reggel kezdődött a vadászat. Délben összegyűlt a társaság egy korezmában, de ekkor hiányzott

négy hajtó és három vadász. Érthető megdöbbenéssel konstataáltak az emberek távolmaradását és rosszat sejtve kutatásukra indultak. Egy hajtó azt mondta, hogy látta, mikor két társa belesett a zombékos talajba, amely nem fagyott be nagyon. A jelzett helyen tényleg megtalálták a két hajtót teljesen összefagyva. Földörzslési kísérlet sem adta vissza életüket. Pár lépéssel odább egy másik zombékban egy 13 éves gyereket és egy 60 éves hajtót találtak meg, akiket sikerült életre keltetni. A három vadászra is rátaláltak egy hódomb mögött, de ezek, miután sokkal melegebben voltak öltözve, még életben voltak.

A biharpuszpökii esendőség megindította a nyomozást rejtélyes vadászkaland felderítésére.

Jumper tonalak

minden színen, hársnyádk, kezytlük, sverterek, trikok, zsebkendők, szubó kellekek, csipke kü őri-geseg-ek, bokavédők és ernvők melyen leszállított arban kaphatók

Altmann és Reich

cégnél Piata Unirii és Strada Nicolae Jorga sarok.
(volt Szent László-ter és Zöldfa-utca sarok)

Ocsó ujévi vá-ár

UJDONSÁGOK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.

Főszerkesztő: Hegedűs Nándor

Feladós szerkesztő: Marót Sándor

Kiadótulajdonos: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság

Telefon: 38.

Előfizetési díj helyben egész évre 480 lei, félévre 240 lei, negyedévre 120 lei, egy hóra 40 lei; vidéken egész évre 600 lei, félévre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy hóra 50 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedűs Hirlapiroda. (Telefon 13-01.)

Jan. 19-én

az Izr. Nőegylet nagy farsangi estélye

* A prefektus a diákokért. Dr. Popovici Miklós prefektus tegnap délelőttre magához hívatta az összes középiskolák igazgatóit és Gocan tankerületi vezérigazgatót, akikkel hosszabb ideig tárgyalt, miképpen lehetne most a nagy hidegek alatt az iskolába járó gyermekek helyzetét segíteni és azokat a szükséges ruhával, téhneműekkel és tankönyvekkel ellátni. Az értekezlet teljes eredménnyel járt.

* A Bihar megyei Gazdasági Egyesület választmányi ülésén Olasz Elemér elnök előterjesztette, hogy Semina néven Nagyváradon magraktár létesült, mely tekintettel arra, hogy mint első e téren, a ki nemesített magvakat és minden állat és növényvédő szerkezt tart és így a többtermelés szolgálja, kéri az egyesület erkölcsi támogatását. Javaslata az Egyesület a leghatásosabb támogatást mondja ki és hasonló támogatásra átiratban felhívja a szomszédos vármegyék gazdasági egyesületeit.

* Gritta kolozsvári rendőrprefektus lesz? Kolozsvári tudósítónk jelentése szerint Gritta Ovidus volt aradi rendőrprefektust Kolozsvárra helyezik. Kolozsvári hivatalos körök ezideig mit sem tudnak e kinevezésről.

* Doktoravatás. Bancila P. János, volt nagyváradi sziguranca-főnököt a kolozsvári egyetemen a jogtudományok doktorává avatták.

* Ledöntötték a nyárádszeredai Bocskai-szobrot. Kolozsvárról jelentik: Nyárádszeredán az éjszaka folyamán a Bocskai-szobrot ismeretlen tettesek ledöntötték. A merénylet híre a község magyar lakossága körében nagy konsternációt keltett.

* Fehér Imre kapta a marosvásárhelyi színházat. Marosvásárhelyi tudósítónk jelentése szerint Lepedatu kultuszminiszter a marosvásárhelyi színház koncesszióját Fehér Imre színgazgatónak adta.

* Ujabb földrendés Norvégiában. Koppenhágából jelentik, hogy Norvégia délkelti részén a svéd határ közelében újabb földrendés volt. Több ház romokban hever.

* Megalakult a földmivesek népbankja. Vasárnap délelőtt tartotta a földmivesek népbankja alakuló gyűlését a városháza nagytermében. Az alakuló gyűlésen résztvettek a nagyváradi Földmives Egyesület tagjai majdnem teljes számban. Kimondották a bank megalakítását és ott

rögtön lejegyeztek 370 darab egyenként kétszázötven leies részvényt, a vidéki részvényjegyzésekről még nem érkezett eddig jelentés. Az alakuló gyűlés megválasztotta az igazgatóságot és a felügyelő bizottságot. A bank igazgatójává egyhangúan Szilágyi-Corbu Jánost, a leánypolgári iskola igazgatóját választották meg.

* **Hangverseny.** A világhírű Sefcsik cseh vonónégyes január 16-án tartja egyetlen hangversenyét szenzációs programmal a Kath. Körben. Jegyeket a Hegedűs Hirlapiroda árusít.

* A Nac-bál. Szombat este a Kereskedelmi Csarnokban fényesen sikerült bált rendezett a Nac sportegyesület vezetősége. Híli László hírlapiro ötletesen konferálta be a műsor egyes számain. Kertész Mancsi szanzoneival, Galambos Elemér, Tompa Béla, az aradi színház nagyszerű énekese, Biczó Margit, Mányoki Ilonka és Békési József külön-külön nagy sikert arattak. Diósy Antal karrikatúrákat rajzolt. A jól sikerült bál reggeliző tartott.

* **Ügyvédi hír.** Dr. Pelle János ügyvéd Str. Printtl Carol 4 (Szilágyi D.u.) alá költözött. a Kath. Körrel szemben.

* **Kinevezés az Agronómus (Gazdák) Biztosító Részvénytársaságnál.** A társaság igazgatósága az oradea-marei vezérigyezőség vezetőül Láng József és Vértés Márton titkárokat nevezte ki, Verner Kálmánt Bihar- és Szilágy megyére terjedő hatáskörrel felügyelővé léptette elő, míg Soltesz Istvánt osztályfőnöki minőségben a központba helyezte át.

* **Vass ur kilakoltat.** Egy volt váradai kereskedőtanonc érdekes karrierje. Golya néni zsarolási kísérlete. Az élet meséi. Egy orvos öngyilkossága egy éjjeli mulatóhelyen. Látogatás a Kispipában. Vagy egy lövés története stb. stb. szenzációs tartalommal jelent meg a Gyilkos és heti száma. A Gyilkos kiadóhivatalának vezetését Váradon átvette Schwartz ur, aki Szent János-utca 26. szám alatt rendezte be a kiadóhivatalát. Hivatalos óra 11-12-ig.

* **Vászonneműk, damasztárak, schiffonok** nagy választékban Rimanóczy utcán Kertész Reklam női divat, szövet üzletében szerezhetők be. Az árak olcsóbbak, mint bárhol. Tisztviselőknek árkedvezmény!

* **Filharmonikusok a karácsonyi istentiszteleteken.** A román karácsony idején a város ünnepi mozgalmaságot mutatott. Autók, szánkók, kocsiak élénk forgalma élénkítette az utcai forgalmat s ünnepi látogatásokkal telt el az idő. A templomokat a hívők sokasága megtöltötte. A görög keleti székesegyházban Ciorogariu Roman püspök pontifikált, délből ünnepi ebéd volt a püspöki palotában, amelyen 18-an jelentek meg a város előkelősegei közül. A g. kath. székesegyházban az ünnepi istentiszteleten Dr. Frentiu Valér püspök celebrált. Az egyházi zenét a filharmonikusok zenekara szolgáltatta. Vamáska József vezetésével. A zenekar tagjait a püspök délből vendégül látta, kedden pedig a g. kath. szemináriumban voltak ebédre hivatalosak a zenekar tagjai, a kik az olaszii plebániatemplomban az ünnepi zenét szolgáltatták.

* **Halálozás.** Párl Józsefné szül. Szabó Margit hegyközpályi jegyző neje 42 éves korában elhunyt. — Rimler Szilárd volt városgazda 54 éves korában elhunyt. Temetése tegnap ment végbe nagy részvét mellett — Here Mariska 20 éves korában elhunyt. Temetése ma, csütörtökön délután 2 órakor megy végbe madár-utcai gyászháztól. — Pintér Jánosné, szül. Borz Erzsébet 57 éves korában elhunyt. Temetése ma, csütörtökön délután fél 4 órakor megy végbe a Szent Anna-utcai gyászháztól. — Erdélyi Gyuláné szül. Szöllősi Rebeka 29 éves korában elhunyt. Temetése holnap, pénteken délután 10 órakor megy végbe Erzsébetliget 1. sz. gyászháztól.

emberekkel, hogy váltsák be jó lejjre a rossz papírmárkát, hát én is vettem száz-ezer márkát, a szomszédasztalnál ülő kollegám is vásárolt 200.000 márkát a többi szegény ember is ki ennyit, ki annyit. Persze a márká ügy lecsúszott, hogy nem ér egy ütet taplót se. A bank, melyről szólni szerencsém van, egyideig kezelte a megrendelést, de most levelet kaptunk tőle. Hogy aszondja, hogy ha 100 lejt nem fizetünk, törli a márkánkat, azaz fűessé a pénzünknek. Egy lej, úgy tudom, 1 millió márká. Az én márkavásárlásom 100.000 márká volt. A bank kér ugyabb 100 lejt, tehát 100 millió márkát, hogy tovább vezethesse a 100.000 márkámat a papírosom. Száz millióért őrzi tehát a százezermert. Ezt a számítását sehogyse értem a banktól, a mely nekem és kollégáimnak a zsebébe öntötte ezt a jó üzletet. Azt kérdelem Szerkesztő úrtól, minek nevezzem ezt a számtani műveletet vagy, pénzkeresést. Tisztelettel: Egyelőfizető.

* **A firenzei Pitti-palotában lesz a világ egyik leggazdagabb kincses kamarája.** Firenze városában látványosság a Pitti-palota, amely nemcsak építészeti remekmű, de benne van a világ egyik legnagyobb gyűjteménye, továbbá hátsó frontjához csatlakozik a csodás elrendezésű, klaszikus becsű szobrokkal díszített Bobbi-park. A palotába most kincses kamarát is fognak berendezni. A kínesei kamara legfőbb ékessége az a 84 darab ékszer és ötvösmű lesz, amely a Mediceieké volt, de amelyek 1737 után II. Lotharingiai Ferencnek az utolsó Medici hercegével kötött házassága után a házassági szerződés értelmében Bécsbe kerültek. Ezek a kínesei a st. germaini békekötésig a bécsi Burg „Schatzkammer”-ében voltak, de a békeszerződés rendelkezése szerint az olasz állam kapta meg azokat és így visszakerültek Olaszországba. Az olasz kormány most a Pitti-palotában, a Mediceiek egykori rezidenciájában helyezi el azokat.

* **Két hajójegy.** A Norddeutscher Lloyd nagyvárad irodája (Menetjegyiroda) közli, hogy Goldenfeld Berci és Csonka Erzsébet részére érkezett hajójegyeket az igazolt tulajdonosaik átvehetik.

* **A szakszervezetek kulturbizottsága** csütörtök este 7 órakor fontos ügyben a Dácia kávéházban értekezletet tart.

* **A nagyvárad utazók vidám bálja** iránt, amely január 12-én lesz a Kereskedelmi Csarnokban, már is nagy érdeklődés nyilvánul a nagyvárad ur társaságokban. Az egész program a humor, vidámság és jókedv jegyében fog lezajlani és ugyan csak dolga lesz a nevető izmoknak. Az utazó bálokról köztudomású, hogy csak a legmelegebb sikerűek szoktak lenni, hiszen az utazók, akik végigjárják a világ összes metropolisait, csak a legnővösebb és legerősebb ötleteket hozzák haza. A január 12-iki estélyen csak meghívottak vehetnek részt és ezért felkéri a rendezőség azon urakat és családokat, akik netán tévedésből meghívót nem kaptak volna, forduljanak a Kereskedelmi Utazók Egyesületének irodájához (Palace-szálloda, I. emelet.)

* **Két jömegejelenésű férfi és női** konfektó segédet, jó eladót azonnalra keres jó fizetéssel Diamantstein és Moskovics konfektó áruház, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 25. Fényképes ajánlatokat kér.

* **Azon töröm a fejemet szerkesztő ur,** hogy egyik nagyvárad bank hogyan számol el a márkámmal.

Tetszik tudni, hogy én kifizetési hivatalnok vagyok s mikor a márkát kiküldték Németországból, lelkiismeretlen

* **Neurastheniás embereknel,** kiknek gyengeségét a hasi szervekben fölmerülő zavarok okozzák, a Ferenc József keserűviz rendbehozza a gyomor és a belek működését, s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt.

* **Iványi József Jenő iparművész** batikfestő tanfolyamát ismét megkezdte. Beiratkozni lehet Széchenyi-tér 12. szám.

* **Lestyán Béla** képiállítása január hó 1-től 12-ig Kornweisznál. Moskovits-palota.

* **Esernyő, harisnya, keztyű a legolcsóbb Szenczki Miklósnál, Sas-pasage.**

* „Rita” kalapja a legszebbek, Teleki-utca 24.

* **Kirándulásnál nélkülözhetetlen a Diana sóborsószesz, izmaink legjobb építője. Ügyeljünk a Diana névre.**

* **Legszolidabb napiórát készítek és javítok minden fémipari munkát. Manometer! mérlegműveket és mindennemű mérő műszert bízatosan javítok. Telefon-felszerelést és elektromos berendezést a legolcsóbb árban vállalom. Új manometerektől. Rajz Andor elektro és precízió mechanikus. Srr. Cosbuc (Szalárdi-utca) 4. szám, (Rosenzweig-palota.)**

* **BLUM harisnyái a LEGJOBBAK!**

* **Kedvező alkalom, olcsó öltözködés!** Mint minden évben, ez idén is nagy meglepetést kelt Székely, Avram Jancu (Kossuth)-utca 5. sz. alatti posztóáruház nagy karácsonyi vására. Különös tekintettel a nagy pénzhányra, e hó 25-ig kabát- és öltöny-szövet raktári készletét 10 százalékos engedménnyel árusítja. Hogy ez nem üres reklám, minden egyes vevő meggyőződhet róla, hogy az előírt szigorúan szabott árakból részesül fenti kedvezményben.

* **Diszített borkalap 150 lei a „Ritában.”**

LEGUJABB

Visszaakarják hívni a görög királyt

Athén, január 9. Venizelosz egészsége helyreállott. A tegnapi nap folyamán hosszasan tárgyalt Entaxias és Charilaos pártvezérekkel, mindkettőnek az a véleménye, hogy

a királyt azonnal vissza kell hívni, a mostani alkotmányozó nemzetgyűlést fel kell oszlatni.

ezután el kell rendelni a szabad választásokat.

A szabadelvű-párt csütörtökön határoz a pártvezérségről.

Venizeloszt igyekeznek reábirni, fogadják el a pártelnökséget, azonban Venizelosz ezt vonakodik megtenni.

Piroska szüleinél megtalálták Héjjas utasítását

Budapestről jelentik: A csongrádi bombamerénylet ügyében Ságitt, Sehlert és Kazinczyt Szegedre szállítják. Dózsa Istvánt szabadon bocsájtották, mert a rendőrségben beigazolódtott, hogy sem a bombamerényletben, sem az alföldi brigád megszervezésében nincs része.

Piroska János szüleinek lakásán, Csongrádon egy kettős fenekű hordóban, üvegekben elrejtve megtalálták

Héjjas írásos utasításait az alföldi brigádnak és a repülő tüzérségi osztagoknak megszervezéséről.

Piroska a nyomozó bíró előtt most is alhatatosan tagad, azonban az összes többi letartóztatottak ellene tettek vallomást.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Böregér, operett-repriz A) bérlet 59. szám.

Péntek: Vörös szenvedély, színmű újdonság, 1-ször, B) bérlet 60. szám.

Szombat d. u.: Tangókirálynő, mérsékelt helyárral.

Szombat este: Üldöz a pénz, operett-újdonság, 1-ször bérleten kívül.

Vasárnap d. u.: Aranymadár, 26-szor, mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: Üldöz a pénz, operett-újdonság, 2-ször, bérleten kívül.

Hétfő d. u.: Bajadér, mérsékelt helyárral.

Hétfő este: Üldöz a pénz, operett-újdonság, 3-ször, A) bérlet 61. szám.

A hét összes előadására már vasárnap reggeltől meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztárából.

Denevér

Stauss János bájos zenéjű operettjének reprize tulajdonképpen opera keretében számít s az egyetlen operett, mely a világmetropolisok operáiban műsoron van. A Denevér reprizét itt is az operagyűjtés vette szép sikerre. Ezt a finom levegőjű darabot, énekbelileg is élvezetessé tették szereplői, kiknek telt ház tapsolt második előadásán is. Baksai Judit állott előtérben nem csak szépen énekelve, de igen kedvesen játszva. Gavara Jolán a minapi nagyszerű alakítása után a Trubadurban, ismét főlényes sikert aratott. Pintér Böske ha akarja túlnőni az operett keretét, kellemes organuma és temperamentuma élénkítette az előadást. Tihanyi egész új oldaláról mutatkozott előnyösen, értékes ének mellett humora is sikert hozott neki. Feleki melegen énekelte és könnyedén játszott. Kiemelkedő volt Harsányi is és nagyon jó volt Békési. Kitűnő figurát alakított Madas. Nagy sikert aratott a második felvonásban Horváth Marietta, Hajniki Lóci, a kis Szabó Gitta, Dajka Margit és Bakó Eszti stílusos, ügyes táncszámaikkal. Kórus, zenekar Várdi keze alatt egységes volt és lendületet adott az egész előadásnak. A rendezés jó volt, csak a III. felvonásban változtatott nem előnyére.

(B.)

— **Böregér.** A legdivatosabb operettújdonságoknak nem volt olyan ösztörsikere, mint a Böregér reprizének, mely ma kerül színpadra harmadszor az idei szezonban. E nagyszerű, klasszikus operettnek a főszerepeit ezúttal is Baksai, Pintér, Gavara, Gáfi, Tihanyi, Feleki, Harsányi, Békési és Madas játsszák. A Böregér csütörtökön A) bérletben kerül színpadra Várdi karnagy vezényletével.

— **A vörös szenvedély.** E nagyszerű három felvonásos színmű, mely pénteken este B) bérletben kerül színpadra, Sorbui Mihálynak, a legtehetségesebb román írónak a legértékesebb műve, melyet Janovics dr fordított le magyarra, első előadását nagy ünnepségek közepette Kolozsvárott a Magyar színházban tartották meg, mely alkalomra egy román, mint a magyar irodalmi körök nagy számban jelentek meg. Nálunk e nagyszerű színműre a társulat drámai együttese nagy szorgalommal és becsúgygyal készül Tóth Elek rendezése mellett. A főszerepeket Jósika, Kertész Manó, Tóth Elek, Harsányi és Földes játsszák.

— **Üldöz a pénz.** E finom muzsikájú mulatságos szövegű táncos operette szombat este kerül bemutatásra. A kellemes zene, a nagyszerű szöveg és a szenzációs táncok, melyeket Misoga tanít be, adják meg ennek az operettnek az igazi és hosszantartó sikerét. A főszerepeit az operett együttes kiválói Pintér, Zilahy, Misoga, Fratta, Madas, Vigh, Galambos, Békési játsszák, de ezeken kívül részt vesz e nagyszerű operettben majdnem az egész énekes személyzet. Balla Sárának a II-ik és III-ik felvonásban ismét egy kedves szerep jutott, melyet e kis

gyermekszereplő szenzációsan old meg. Az Üldöz a pénz ebben a szereposztásban szombat és vasárnap bérleten kívül, hétfőn A) bérletben lesz a színház műsorán Hetényi főrendező rendezésében és Szatmári karnagy vezényletével.

— **Tangókirálynő.** Lehár gyönyörű zenéjű táncos operettje szombaton délután másodszor kerül színpadra mérsékelt helyárral. A főszerepeket ezúttal is Misoga, Borovszky, Biczó, Zilahy, Békési és Madas játsszák. A II-ik felvonásban előforduló nagyszerű tangó-táncot három pár táncolja.

— **Déltúni előadások.** Vasárnap déltúni Aranymadár kerül színpadra, ez lesz e nagyszerű operett 26-ik előadása. Hétfőn déltúni pedig a Bajadér kerül színpadra mérsékelt helyárral.

MOZI

— **Az Apolló-moziban** ma, csütörtökön egy izgalmas kalandordráma, a Piqueász kerül bemutatásra. A mai társadalmi életből merített film főszerepét Mattyasovszky Ilona játssza. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órákor.

— **Crocker regénye.** „Asszony-e vagy leány” ma, csütörtökön utoljára látható a Dorian filmszínházban. Lenkeffy Ica, a bájos magyar filmszínész csodás művészetével alakítja a rendkívül érdekes darab főszerepét. A 7 hosszú felvonásból álló film felvételei Bécsben, Velencében és a párisi löversenyen készültek. Az előadások kezdete 5, 7 és 9 órákor. Jön „A gyógyító Isten fia”, a legszenzációsabb Dorian-film.

SENKI FIA

— REGÉNY. —

Írta: Lovassy Andor.

(Minden jog fenntartva.)

Míg éltek, nem igen ismertem őket, most, hogy ide költöztek valamennyinek tudom a nevét, a nyugó helyét, az élet történetét.

— Hát mondja csak bátyám, ki volt az a legény, aki innen az imént eltávozott?

— Nem ismeri az ur?

— Nem idevaló vagyok.

— Az már más. Híres és nevezetes lakósa az Tasvárnak, olyan félbolond, olyan poétikus ember, leányok, asszonyok után bomló. A fél falu haragosa, mert sok embert kínóztatott, világszűfjává tett; nem igen jár ez a vele egy szőrű-bőrű, egy korásu fiatalság közé, se a táncba, se a lakziba, se a fosztókába, se a cicára. Ha feljön a hava és elönti a keserűség, néha-néha, nagy ritkán, elmegy a koresmába, ott aztán egyedül mulatozik, cigány mellett nőtázik, maga csinálja a nótákat, azt is ő csinálta, hogy:

Cifra szűröm szegre van akasztva,
Gyere rózsám akaszd a nyakamba,
Így is, úgyis, ottannak a helye,
Még az éjjel ketten hálunk benne.

Olyan különösnek tetszett nekem, mikor ez a vén ember, ott a holtak birodalmában, fátyolos hangon énekelte ezt a dalt. Csodálkozva néztem az öregre és azt kérdeztem tőle, hogy hívják ezt a különös legényt? Kinek a fia?

— Senki fia.

— Senki fia? De hát mégis mi a becsületes neve?

— Fia Pista. — válaszolt a halottak pásztora, — de ez se valami becsületes név, mert olyan balkezes gyerek. Apja nem volt, hát csak az anyja neve után neveztek el, mert így rendeli a törvény. Ki verés ez, uram! Gyerekkora óta mindig emiatt csufolták: az iskolából is azért maradt ki, mert a többiek a származásáért márták, aztán mikor meglelték, vérsereverte a csufolkodókat. Mert kemény an-

nak a marka, nagy korában sem áll meg előtte, akinek a feje felett megforgatja a fókását. Nem is csoda, ha elkecsereedik szegény, hiszen háta megett minden kutya megugatja, de a fehércecselések bomlanak ám utána, mert igen takaros és célszerű legény.

— Hát aztán miért siratja itt a boldogtalanságot, ha a faluban megtalálhatná a boldogságot? Miért jár ebben a bánat kertjébe, szomorú fűzfák árnyékában?

— Azért jár ide, mert ez a fiú olyan, mint a kivert bika, dúl, fúl benne a keserűség. Karácsonykor temették el a szeretőjét, Csete Juliskát. Tizenhétosztendősfelvező bimbó volt a leány; szerették is egymást, igaz szeretettel; egymáshoz is pázoltak mint két nyárfalevél, de a leány apja nem adta oda ennek a foltos nevű legénynek. Ettől az időtől kezdve a kis Juliska elkezdett hervadozni, mint a félregráta lilium és napról-napra sorvadozott, akárcsak az oltáron égő viaszgyertya. Mikor aztán a halál elköppantotta, akkor ide került ő is, az én kertembe...

De azótaól óta, kiváltképpen tavasz virulásától kezdve, majdnem minden áldott nap kijár ide a szeretője sirhalmához búslúni, ez a szomorú fiú, ez a „kivérés”.

Pedig uram, bolond az az ember, aki emészti magát a szerelem mián; hiszen minden elmúlik ezen a földön...

BEGYÓGYUL A RÉGI SEB.

Igaz volt az öreg temetőpásztornak: — minden elmúlik. A Fia Pista szerelmének is lohadni kezdett a lángja. Egy idő óta mindig ritkábban és ritkábban járt ki a temetőbe. A Juliska sírján hervadoztak a muskátli-virágok; a rózsabokor is kiszáradt; nem volt aki könnyeivel locsogassa, hiszen az édes anyja is ott fektült már mellette: sirba vitte a sok sírás.

Sötét borongás, a néma bánat felleget omlott a legény lelkére; egy-egy fuvalat, egy-egy sóhajlás szakadt fel néha-néha a kebléből, azután az is elenyészett. Lassan, lassan gyógyulni kezdett a régi seb.

Ha a fejlődni kezdő gyümölcsöt megcsipi valami bogár, vagy megkarcolja az ág, azért még nem hull le a fáról beforrad az és a nyári nap sugar melegtől csak nekizsendül, meg is pirosodik, mint éppen maradt társai. Az emberi szív is kiheveri a régi sebeket, hiszen olyan meleg az életnek a nyara, kivált ha fiatal a fa, ifjú az ember.

Vihar a felleget, munka a bánatot üzi el. Aki dolgozik, annak nincs ideje a tépelődésre; a test elfáradhat, de a lélek felüül tőle.

(Folyt. köv.)

BUTOR

UTOR

különlegességeink
minden kivételben
ÉRKEZTEK

Wallerstein Ferenc utódai

DANIBERG

ES WALDNER

11c. Iorga (Zöldfa)-p. 19.

Alapítva 1861-ben

700

lei egy öltöny elkészítése! Jobb munkát kap, mint a főtérén. E szakmába vágó munkákat legolcsóbban készít

SCHREIER uri szabó

Str. Cogălniceanu (Várad Zsigmond-utca) 2

Tisztít, frissít, felüdít
Szeplőt tüntet, bőrt puhít
Az arcbőrt megfehériti

!

KAISER-
BORAX
a valódi

Szükségünk volna prompt szállításra 300-400 mázsa 1-a minőségű sós és penészmentes

száraz szénára

lehetőleg francó szállítással Mureni-Mici, — Belényes mellett — állomásra. Megfelelő áru küldés esetén nagyobb mennyiséget is vásárolnánk. Árjajánlatot Szudrics-Petroszi Erdőkitermelési Részvénytársaság központi irodájához Str. I. C. Brătianu (Szaniszló-utca 1.) kérünk.

PYRAM
CIPŐTISZTÍTÓSZER

ATKÖLTÖZTETÉST

Magyarországba Csehszlovákiába, Jugoszláviába és más külföldre, ugyanint halföldre, szabadalmazott kipárnázott butorszállító kocsiiban, vagy zárt vasúti kocsiiban, teljes értékű biztosítással, valamint kisebb terjedelmű ingóságok darabárakénti szállítását és vámkezelését vállalja az

EXTERNA Nemzetközi Szállítási és Vámolási Vállalat központja. Or.-Mare Nagyvárad

Tenyészek eladás

40 drb. 1 éves, kiválóan jól fejlett Mangalicza tenyészek egyenként is eladó, ára vásztás szerint 3500—4000 lei.

Gróf Stubenberg uradalom, Székelyhid.

Üzlethelyiség

központban, forgalmas helyen
hosszu lejáratu szerződéssel

azonnal átadó.

Cím e lap kiadóhivatalában

Zongora

javitást, hangolást szakszerűen eszközöl külföldi erő. Cimeket felvesz

STERNBERG I.
régiségkereskedő, Kishíd fő Teleton 13-45

Írógépek:

Royal amerikai írógép

Torpedó, Titanla,
Mercedes, Arika,
Record, Stöweeer,
Urania

Telefon: 11-45

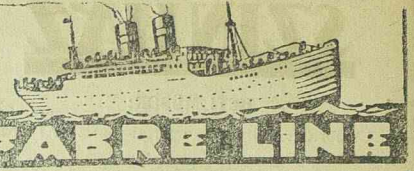
stb. raktáron vannak és azonnal szállíthatók.

Számoló
és kopirozó gépek
Goldstein írógép

szaküzletében nagy javító műhely
Oradea-Mare Str. Avram I. 5.

Str. Rimnănciu-u. 4. sz. a. az
„Eldorádó” áruház

Női fehérneműek, harisnyák, soknik, jumper pamut, szabó kellékek és kézmunkaanyagok legolcsóbb bevásárlási forrása.

FRANCIA HAJÓZÁSI TÁRSASÁG

Direkt vonalak átszállás nélkül:

CONSTANȚA direkt NEW-YORK

CONSTANȚA-JAFFA-MARSEILLE

CONSTANȚA tranzit CANADA

CONSTANȚA DÉL-AMERIKA

Felvilágosításokért és jegyek iránt lenet érdeklődni:

„SARNIA” Pasagiul Comoedia, BUKAREST,
és „RECLAMA” CLUJ.

IDEAL

fogászati rendelő

Strada J. Vulcan (Nagy Sándor-utca) 11. szám

Külföldi mintára bevezetett évi bérlet rendszerű fogászati kezelés. Az összes fogászati műveletek, foghúzás, tömés (plombázás), tisztítás stb. érzéstelenítve, fájdalom nélkül

évi bérlet 500 lei

Műfogak, arany és fémkoronák, hidak, elsőrendű kivitelben. Vidékiek soronkívül elintéztetnek. —

GOERZ

Kamrák, objektívek, tekercsfilm, filmpakk, lemezek, látcsövek. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld:

I. B. Gibson vezérképvisező
București, Str. Sevastopol 13

Pályázat gondnoknői állásra

Az izr. nőegylet az általa fenntartott leányvállalatnál üresedésben levő gondnoknői állásra pályázatot hirdet. Ez állásra keresünk egy középkorú, egyedülálló nőt, ki vallásos életű, a rituális háztartás vezetéséhez szokott, de azonkívül intelligens és gyermekszerető legyen. Az állás február 1-én elfoglalandó. Pályázatok kor, előéleti adatok, anyagi igények megjelölésével f. hó 20-ig alulírottához adandók be. Oradea-Mare, 1924 január 7. Özy. Schütz Albertné, elnök.

LEGJOBB

ZSEBLÁMPA

DURA

GYÁR TEMESVÁR

Rador 420.

TŐZSDE

Zürich, január 9. Nyitás: Newyork 575, London 2472, Páris 2802 fél, Milánó 2475, Prága 1671, Budapest 275, Belgrád 642 fél, Bukarest 292 fél, Bécs 0.0080 háromn.

Budapest, január 9. A Deviza-központ hivatalos árfolyamai: Amsterdam 8890—9330, Bukarest 121—134, London 101.300—105.700, font 101.600—106.000, Milánó 1015—1070, lira 1025—1080, Páris 1150—1216, frank 1165—1231, Prága 686—730, Zürich 4100—4320, Bécs 3320—3540, Belgrád 264—278, Newyork 23.600—24.700, dollár 233.700—24.800, Varsó 0.25—0.35.

Bukarest, január 9. A tőzsde ünnep miatt zárva volt.

Zürich, január 9. Zárlat. Amsterdam 216 háromn., Newyork 575, London 2472, Páris 2825, Milánó 2485, Prága 1671, Budapest 0.02 háromn., Belgrád 642 fél, Bukarest —, Bécs 0.0080 hétnyelcad.

Budapest, január 9. A szerdai értékpapírpiacon záratai: Angol-Magy. 89, Hazai b. 228, Magy. H. 570, Leszám. 101, Olasz. 29, Osztr. H. 155, Salgó 536, Rima 131, Közuti 36, Városi 33, Déli 94, Államv. 405, Bosny. Ag. 47, Földhitelb. 250, Heremes 81, Ingatlanb. 320, Forgalmib. 42, Keresk. H. 22, Mercur 22 fél, Keresk. b. 1280, Belv. t. 36, Egy. Bpest főv. 212, Magy. Alt. tak. 163, Pesti Hazai Első 3950, Borsod-Misk. 112, Concordia 80, Első bp. 60, Gizella 53, Hungária gőzm. 89, Viktória 189, Beocsini 1090, Borsodi szén 142, Északmagy. 425, Kohó 820, Drasche 325, Magnezit 3000, M. Alt. gőzén 2400, Ujlaki 260, Urikányi 790, Klobus 53, Koburg 40, Csákv. 25, Fegyver 1360, Ganz-D. 4350, Ganz-Vill. 2150, Györffy-Wolf 100, Hoffher 191, Láng 145, Lipták 20, Rössemann 50, Schlick 99, Schuller 33, Teudloff 95, Wörner 22, Osztr. légsz. 725, Baróti szesz 12.250, Boni 92 fél, Danica 108, Egisz 60, Izzó 745, Papiripar 42, Flóra 188, Goldberger 91, Hungária műtr. 204, Karton 89, Klófid 115, Cukoripar 3000, Österm. 228, Ruggyanta 218, Vasuti forg. 240, Marosv. petr. 80, Mezőg. ipar 548, Oceán 45, Olajipar 76, Phöbus 42, Villányi p. 59, Zagyvapálf. 47, Alt. fp. (Mercur) 10 fél, Egy. fa 26, Guttmann 640, Lignum Tröst 114, Malomsoky 13, Neuschloss-Lichtig 8700, Uj Ofa 515, Rézb. 125, Szlavona 95, Union d. Usines 2000, Zabolai 128, Zenta és rosk. 175, Atlantica 47 fél, Levante 175, Trust 100.

NYILTTÉR

Köszönetnyilvánítás.

A'ulírott mindazoknak, kik felejtéssel jó férjem halálát alkalmával részvételükkel nagy fájdalommal könnyíteni igyekeztek, ezúton fejezem ki őszinte köszönetemet.

Özv. dr. Bona Jánosné.

Mérlegképes könyvelő

magyar-német levelező részvénnyársaságnál kerestetik. Románul tudó előnyben. Cím a kiadóhivatalban.

A Falk Ármán és társa mechanikai kefégyár r. t. Oradea-Mar., igazgatósága, felügyelő-bizottsága és alkalmazottai mély megilletődéssel üdvözlő, hogy a társaság édes igazgatója

Horváth Lázár úr

foljón hó 6-án elhunyt.

A meghaldogultban a legodaadóbb munkatársat és a legjobb barátot veszítjük. — E lékét mindenkor hűven fogjuk megőrizni.

Kelt Oradea-Maren, 1924. január 7.

Nem üres reklám

Jól és olcsón vásárolhat Wiltraeinnél

Avram Iancu (Kossuth) úca 5.

Női és férfi szövetek, barchet, flanel, schifon, vásznak stb.

Regatul Romania executor judecătoresc Aleşd.

No. 246—1923. ex.

Publicaţiune de licitaţie.

Subsemnatul executor judecătoresc aduc la cunoştinţă, cumcă lucrurile următoare s. a. maşină de cusut, gramofon, gânsie ect. care s'au preţoit în 3860 Lei şi care în urma deciziei No. G. 1754—923 ai judecătoriei de ocol Aleşd în favoarea Dr. Leontina Pallady, în contra urmăritulu pentru 6000 lei capital şi — Lei speşele slavarile s'au secheştrat în comuna Borodul-Mare la 19 Junie 1923.

Pentru afeptuirea, aceste licitaţiune se fixează terminul pe 10 Januare 1924 la orele 15 în comuna Borodul-Mare pã locuinţa urmãritulu.

Aleşd, la 17 Dec. 1923.

Adolf Dubb
executor judecătoresc.

AZ ÖSSZES KÜLFÖLDI ZENEMŰKIADÓK

kiadványainak állandó raktára a HEGEDŰS HIRLAPIRODA ZENEMŰOSZTÁLYA.

Regatul Romania, executor judecătoresc Aleşd.

No. 236—1923. ex.

Publicaţiune de licitaţie

Subsemnatul executor judecătoresc aduc la cunoştinţă, cum că lucrurile următoare s. a. mobilie de casă, buţi, sticle de bere ect. care s'au preţoit în 3400 Lei şi care în urma deciziei No. G. 2794—923 ai judecătoriei de Acoi Aleşd în favoarea Banca Aleşdana S. A. în contra urmăritulu pentru 5000 Lei capital şi 1164 Lei speşele slavarile s'au secheştrat în comuna Vad la 30 Oct. 1923.

Pentru afeptuirea, aceste licitaţiune se fixează terminul pe 11 Januare 1924 la orele 5 în comuna Vad pã locuinţa urmãritulu.

1

Aleşd, la 24 Dec. 1923.
Adolf Dubb,
executor judecătoresc.

România. Comuna Belfir.

724—1923.

Publicaţiune.

S: publică spre cunoştinţă generală că casă de sub No. 64 din Belfir s'au vind. prin licitaţie publică în 18 Ianuarie 1924.

Preţul de strigare: 60.000.

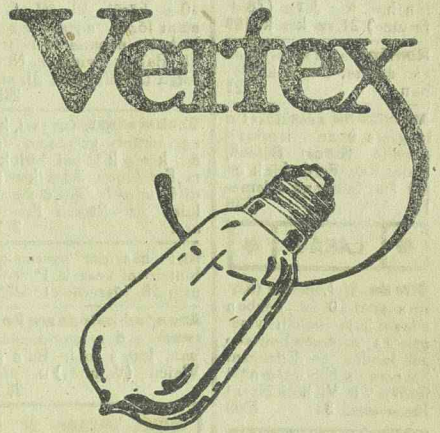
Casă unuinta formează proprietate comunei Belfir.

Condiţiunile se poate vedea la cancelaria notarială.

Belfir, 8 Ianuarie 1924.

Balazs K. Ioan
primar.

Iuliu Wesselényi
notar.

Varrógépek

olesóbban mint bárhol kaphatók. S. & A. Strozki, Buzau. A szezonra biciklik és alkatrészek. — Kereskedők és műhelyek küldjék be címüket.

Friss dunai halak érkeztek
VADÁSZ és LONDON céghez
Oradea-Mare — Nagyvárad.

Tűzifa

I. oszt. csor és búttk hasáb,
a legolcsóbban beszerezhető

Városi
Faüzemnél

Alexandru (Teloki)-u 3. Telefon 17-10, 354

Gyermeke lesz

a legelegánsabb a korszak,
ha gyermekköcsiját

Szőke Miklósnál

Vlahuta (Bat. János-u). 22. szerni de Ugyanott új huzatok, ernyők, gumiműsok és mindennemű javakokat a legolcsóbban és leggyorsabban készülnék.

A legkisebb hirdetés ára 20 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy szó ára 2 lei
vestag betű 4 lei

OKTATÁS

Angolt Berltz módszer szerint tanítok. Rosingner Arany János u. 2. l. em. 215

Nevelőnő izraelita, 35-40 év körül, teljes gyakorlatlalt, lehetőleg tanítói és zongora oktatási képzettséggel, megess fizetéssel azonnal felvétetik. Ki a román nyelvet bírja előnyben részesül. Csak írott ajánlatok referenciák megjelölésével Balázs Gyulánéhoz, Nic Jorga (Zöldfa-utca) 21. sz. kérek. 199

Román tanítót keresek az esti órákra, Cim a kiadóban. 221

Amerikába készüléket a leggyorsabban megtanít angolul Szűcs Béláné, B. d. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 7-a. Simonné, telemelet. 226

LAKÁS

Strada St. Ladislau (Körös-utca) 10 sz. házban elfoglalható üzlethelyiség és az uterén helyiségek kiadók. — Értekezni Szarvas és Klein mérnöki irodáján Str. Vlahuta (Szent János-utca) 33. 1000

Állakbázis

Ötös megbízható szobalányt keresek azonnalra. Cim a kiadóban. 160

Borítaszolgálat vagy bármilyen más kis-gítő munkára ajánlkozók fiatal munkabéres ember. Cim Celea Victoriet (Kolozsvári-ut) 17. Nagy Imre 189

Úr hához szolgálatra dandának ajánlom. Cim Kalkalik Kőr Házmelet. 185

Utazót percentre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 151

Kalapos segédek, tanulókat és tanulókat kati fizetéssel felvevő Heller és Deutsch kalapgyár Reg. Ferdinand 20 152

Ötös fiut hentes és méz-sáros tanulóknak felvevő Cigheg Str. Aradi ut 31. 198

Irodabehatározások látható írású irógép, másolópréss eladó. Cuza Voda (Szacsvay) utca 15. 225

Házulaidonosok figyelmébe

Házak kezelését ház-gondnokai teendőkké, házbér és adóügyi rendezéssel évi általános olcsón és pontosan elvállalom.

Weisz Gizi

közvetítő iroda
Strada Tipografiei
Nyomda-utca 4 szám

Románul perfect beszélő utileány pénztárhoz felvétetik. Megváltó gyegyszerű Str. Alexandri (Teleky-ut) 65. 207

Perfect gépíró és egyszerű könyvtelért komoly munkára állást keres. Megkérésreket a kiadókba kér 216

Házvezetőnő állást keres. Izr. özvegy asszony, ki minden házi munkát vállal. Cim a kiadóban. 222

Szakácsnő izraelita 35-40 év körül, ki jól tud sütni főzni, teljesen megbízható, azonnal felvétetik. Balázs Gyuláné. Nic. Jorga (Zöldfa) utca 21. sz. 200

Szobalányt, ügyes, ki egyszerűbb varrathoz is ért, keresek falusi birtokra Erdélyben. Jelentkezés dr. Ghehnel Gerlicy-palota, Str. Regele Ferdinand 136. 217

Egy használt gyermekhintalóvat veszek Pecze-utca 28. fűszerüzlet. 223

Azonnal belépésre keresek gyermekgondozásban jártas nőt, Balázs Vlahu (Vámház) u. 47. 202

Ismeret magas árban veszek arany ezüst és brilliáns tárgyakat

KLEIN
ékszergyűjtemény
Avram Iancu 4
(Kossuth-utca)

Elköltözés miatt sürgősen eladó 80.000 leiert Str. Horticultorilor (Kertész-utca) ház nagy kerttel, a Str. General Bertelot (Sal Gerenc)-utcai ház elfoglalható 4 szobával és a város különböző utcáin bekölthető magán- és bérházak, butorozott szobák, lakások. Valódi japán csészek, szőnyegek eladók. — Aki házat, szobát, üzletet, lakást vagy bármit

venni v. eladni akar, forduljon bizalommal irodámhoz, mindent elintézek. — Bizományba bármif elfogadok.

Özv. Zilahy Gyuláné általános kereskedelmi irodája, Strada Alapi-utca 1. Otthon 1-4-ig.

Pénz és holyszűke miatt raktáron levő zongora, ebédő, háló, uriszoba, Wertheim-kassza, perzsa szőnyeg, gyári szőnyegek és hencsertakarók minden elfogadható ártan eladottnak

Beck és Benjamin
Strada Cegălniceanu (Várody Le.-a.) 11. sz.
TELEFON 17-02. 31

Adás-vétel

Egy Biedermayer ebédő eladó. Cim a kiadóban. 80

Eladó perzsa ebédőszőnyeg, perzsa és szimira átvettők igen olcsón, autóbundák, sziliszkin rövid kabát, férfi városi bunda, 2 ablakra nordis függöny, indiai ezüst aszt. képek, 3 méter szürke gyapjú szövet, 5 méter fekete tft. Boulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 833

Bizományba elfogadok bármilyen fémterméket, — porcelánokat, szőnyegekkel és képekkel. Bulavardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Jobbra Szász 64

Eladó híres német művésztől gyönyörű szép rész-karc. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi ut) 30. jobbra. 179H

Argamán szőnyeg 3X4 és egy valódi keleti perzsa szőnyeg 3X4 olcsón eladó, Steiner, Str. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi ut) 23 212H

Használt prémgalléros fekete női átmeneti kabát, leányruhák (12-13 éves. cipők, alig használt 37-es spangina lakkcipő olcsón eladók. Str. Cuza Voda (Szacsvay-utca) 19.

Eladók: Ampiristilu elefántcsont legyező (vitrin drab) antik elefántcsont legyező, nagyon szép madere, renessans ajtócsapók, millicók, fülök, tésztatartók, abroszok, alorok, egytűtők, file motívok, betétek. Röplő cipők és betét. Kéltől fehér, arany és színes terítők. Sajtó goblen. Goblen képek rányával és anélkül, montirozallan divényipárnak, kelim abrosz és drapéria, bordó brokát függöny, aarga selyem paplan. Nagyon szép fehérnemű, ingek, nadrágok és lebbentők, selyem rojtos kendő. Egyszeren új szürke szövet kosztüm és estélyi ruha sarga selyem. Autó bundák. Zsuresztal. Lámpaernyők. Szanítás, (szobagőzfűrdő). — Perzsa szőnyegek, ebédő 24.00 Lei. Nagyon szép átvettők Strada Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi ut) 30 sz. jobbra. Szász. 180

Eladó varrógép, motor, kirakati rézállvány csiszolt üveggel, 6 M. tűkör üveg. 2 M. tűkör üveg. villany-luster, üveggel. — Cosbuc (Szalárdi) u. 9. fűző üzlet. 214

Eladó varrógép, motor, kirakati rézállvány csiszolt üveggel, 6 M. tűkör üveg. 2 M. tűkör üveg. villany-luster, üveggel. — Cosbuc (Szalárdi) u. 9. fűző üzlet. 214

Licitatie de lemne.

Președintele composesorului foștilor urbanaliști din comuna Luncașrie județul Bihor vinde în licitație publică la 14 Februarie 1924 oare 10 la casă comunală din Luncașrie material lemnos de pe teritoriul de cea 30 j. c. din pădurea foștilor urbanaliști cărui volum se esimat la 3345 m³ lemne de foc amestecat. Prețul de strigare stabilit la 133800 Lei. Garanția este de 14000 Lei. Pădurea în chestie se află la o departare de 6 (șase) km. dela gara Dobrești. Condițiile de licitație și de contract să pot vedea la Regiunii silvică Oradea-Mare și la pretura plasei Ceica.

Ioan Tripp
președintele.

Eladó szép színes és fehér abroszok szelvtűkkel. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi ut) 30. jobbra. 178H

Str. Randunelei (Fecske-utca) 3. számú ház azonnal bekölthető lakással sürgősen eladó. 186

Nagyobb pénztárszerényt vagy vas iratszerényt megvételre keres a Nagyvárad Hitebank. 163

Jó forgalmu, 3 járatu motoros melom bérletbe kiadó. Értekezni Poklos-teleken a helyszínen. 10

Téli kabát 12-14 éves gyermekekre való igen jó állapotban eladó. Szacsvay-utca 43. 195

Egyesült bark részvényeket megvételre keresek. Cim a kiadóban. 218

Egy új Singer szelvtűző varrógép eladó. Cim a kiadóban. 219

Eladó tenyész harci karnári madár. Szalay azabónál, Alexandri (Teleky-utca) 30. 220

Hornyolt cseréprém megvételre kerestetik. — Cserépgyár, Szombatság. 82

Kiadó nagy bolthelyiség, nagy iroda. Cosbuc (Szalárdi) u. 9. fűző üzletben. 213

Jó karban levő Singer varrógép eladó. Str. H. ria (Báthory-ut) 18. 227

Megvételre keresek rendes nagyságú és cserépkályhát, Hartmuth gyártmányú előnyben. Alepi u. 5. sz. 224

Kiadó üzlet 3 szobás lakással, szelvtű, pince, fés kamara. Azonnal bekölthető. Cim a kiadóban. 73

Eladó ampiri stílu elefántcsont legyező. (Vitrin drab), nagyon szép. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 30H

Óriási új
BABA és JÁTÉK-VÁSÁR
SZABÓ fűzőruhához
Kas-passage 42.

Eladó köpöntben egy jó menetű, első osztályu vendéglő betegsége miatt. Cim a Hegedűs Hirtlapiradában. 206H

Uj, kimondott elegáns fekete estélyi ruha eladó. Str. Cosbuc (Szalárdi-utca) 0. III. emelet. 205

Eladó Str. Postal (Út-u.) 54. sz. háromszobás (jelenleg nem elfoglalható) pogári magánház, nagy udvarral, nagy fásított kerttel keltőszázezer lei. Értekezni lehet Földi Sándornál, Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-ut) 63. 53

Paninét keresek bérbe. Str. Calvin (Rák. Z.-u.) 21. sz. 192H

Argol szövett női télikabát eladó. Str. Pasteur, (Kórház-ut) 63. Demeter. 197

Eladó 10 m² használati nyüzszáló, építkezés célra alkalmas, m² 160 Leiert. Használt jó állapotban levő ajtó 550 Leiert. Értekezni lehet Batóknál. Erzsébet liget ut., Kötőfé téglagyárral szemben. 209H

Órák, ékszer

chinaezüst
disztárgyakat
szerviseket a legolcsóbban átul

BEER
Josif Vulcan (Nagy Sándor)-u. 4. — Óra és ékszer javítás

24% kamatra keresünk magánpénzt teljes fedezetl. Adásvétel Riga Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12. Ertekezni délután. 4

Fogorvosi Ambulatorium Jorga (Zöldfa) utca 1. Alkalmazottaknak, szegényeknek díjtalan szakszervi kezelet Fogorvosok, műfogak anyag megértésért. 72

Elveszett egy parkolalu arany mellűt brilliánssal, minthogy emlék megtalója teljes értékűt megkapja. Jelentkezésk Szada Vulcan 17. 5. ajtó. 201

Elcsorodín Helher 900 mm. gyűrű, csapóvas, jókarban levő cséplőmet 1000 mm. cséplőrt. Nyilas, Cuilelec (Csátelek). 211H

Drák

szakszervi javítását a legkomplikáltabb állapotban

Tiszay

végzi Strada Alexandrii (Teleky-utca) 9. sz. alatt Istványa drák. Preciz munka.

Zongora

rövid, fekete, keresztúros, fémszerkezetű, Thék-Endre gyártmányú különö hangu, sürgősen eladó.

Sternberg néli
Piata Unirii.
Telefon: 13-45. sz.

Remélem tudja már, hogy leggyorsabban intézi el

utlevél ügyeit és vizumát
Kolozsváron, Brassóban és Bukarestben DEUTSCH és FIA fatáirodájája Palace (v. Panonia) kávéház.

Sonnenfeld Adolf nyomda Rézvártára.